

Budapesti-szám.

AZ AMATŐR

SZERKESZTI ≡
KOHLMAN ≡
ARTUR DE. ≡

V. évfolyam. 15. sz.

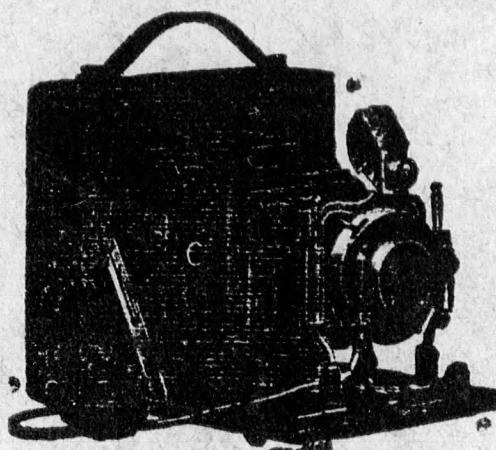
Megjelenik havonta kétszer.

1908. augusztus 15.

Előfizetési ára egész évre 16 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, VII., Baross-tér 15.
Telefon 94—49.

**Alkalmi
vétel !!**

**Ritka :-
alkalom!**

Üzlethelyiségünk megváltoztatása miatt

Fényképező-készülékek és felszerelési kellékek

**mélyen leszállított áron kaphatók
készpénz vagy részletfizetés ellenében**

**Fényképezők ne mulasszák el
üzlethelyiségünket felkeresni.**

Aufrecht és Goldschmied, Budapest

• • • VII., Rákóczi-út 26. szám. • • •

◆◆◆◆ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni. ◆◆◆◆

 Kényelmes
részletfizetésre
minden áremelés nélkül.

Fényképező készülékek, binoklik
és távcsövek csupán elsőrangú gyártmányok.

Kérjen
árjegyzéket ingyen.

G. Rüdenberg jun.

HANNOVER és WIEN.

Levelezések német nyelven HANNOVER-be küldendők!

 Fogytán már!
Az Amatőr Fotoalbumachja 1908

című első magyar foto-zsebnaptár.

Gazdag és változatos tartalom!

Tanulságos és szórakoztató szakcikkék!

Teljes recipe-gyűjtemény!

Remek illusztrációk és adjusztált mintalapok! Művészi kivitel és díszkötés!

Ára csupán 3 korona.

Megrendelhető

„AZ AMATŐR” kiadóhivatalában

BUDAPEST,
VII., Baross-tér 15.

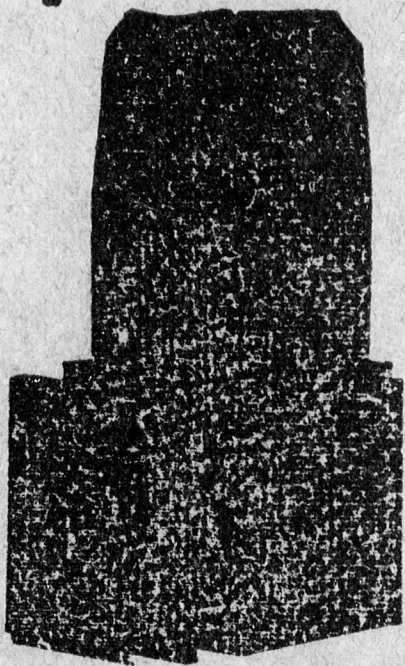
Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni.

Busch

Objektívek

és kamarák

„ROIA” tükörreflex-kamara $6\frac{1}{2} \times 9$ cm.

Legmegbízhatóbb és legkönnyebben kezelhető tükörreflex-kamara négyzetes alakban. — A kép az expozíció legutolsó pillanatáig teljes lemez-méretében látszik a homályos üvegen.

Ez a kamara-modell tehát a zsánerek, valamint a sport-felvételek minden fajtájához kiválóan alkalmas.

Tessék „Az Amatőr”-re való hivatkozással a legújabb árjegyzékek díjtalan megküldését kérni. ————— Szállítás az összes foto-üzletek útján.

Kivánatra a beszerzési forrásokat megjelöli a
RATHENOWER OPTISCHE INDUSTRIE ANSTALT

EMIL BUSCH A.-G., RATHENOW.

Magyar főnyképezési kézikönyv az N. P. G. gyártmányokról ingyen az összes foto-üzletek vagy a magyarországi vezérképviselő
SILBERER BÉLA útján
BUDAPEST, VII., Akácfa-utca 16. szám.

N. P. G. Brómezüst-papiros

N. P. G. Lenta gázfénypapiros

N. P. G. Negatív papiros

N. P. G. „Emera” aristo-papiros

N. P. G. Celloidin-papiros

N. P. G. Önszinező-celloidin-papiros

N. P. G. Pigment-papiros

N. P. G. Bromezüstpigment-papiros

N. P. G. Ozobrom nyomás

Általános nagy árjegyzék díjtalan.

Neue Photographische Gesellschaft A.-G.

Steglitz 17—Berlin.

◆◆◆◆ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni. ◆◆◆◆

Kamaráinkról és fényképezési
kellékekről szóló, valóban cél-
szerű újdonságokat bemutató

50. sz. új főárjegyzékünk

∴ megjelent ∴

és készséggel bocsátjuk az
érdeklődők szolgálatára. ≡
Az árjegyzék előszava érdekes
áttekintést közöl — egy köz-
ismert szakember tollából —
mindarról, ami a fényképe-
zés terén figyelemre méltó,
és foto-kereskedőknek és ama-
tőröknek egyaránt érdekes.

London ^{24/25} Hollborn
Paris 76 Rues des Archives
Wien, Hauptstr. 14/16.
(ERICH MEYER)

Emil Wiinsche
Aktiengesellschaft für
photographische Industrie
Reick Dresden

A. LUMIÈRE et ses : FILS

Lyon - Monplaisir (Franciaország)

A legrégebbi foto-lemezpapír és vegyiszer-gyár
Legmagasabb kitüntetések számos kiállításon.

Természethű színes felvételeket
készíthet minden amatőr

Autochrom - lemezekkel

(Feljegyzési könyv kívánatra ingyen).
(Hivatkozzék „Az Amatőr“-re!)

UJ! lemez UJ!

„Ibolyakék czimke“

Utólérhetetlen érzékenységű.

Az összes eddigi Emulziókat messze felülmúló.

ÁLTALÁNOS RECIPEKÖNYV

≡ német, francia, angol vagy spanyol nyelven. ≡
E lapra való hivatkozás esetén ingyen!

Főraktár Magyarország-Ausztria részére:

BERNH. WACHTL, WIEN

VII/2, Kirchberggasse 37.

Színes nyomatokat tónfixálóban

a divatos szürke, sziklaszürke, pasztelkék,
türkiskék, nilusi-zöld, lazac-rózsaszín, chamois,
színárnyalatokat ad

a „Vindobona Opálpapíros“.

E papír szétválasztott színező-rögzítő fürdőhöz és platinszínezéshez is alkalmas.

Fabrik fotogr. Papiere, Trockenplatten und patent. Spezialapparate:

Ferdinand Hrdliczka Wien, XVI/2.

Lerchenfeldergürtel 9-11.

Herbststrasse 1.

ELISMERTEN A LEGJOBB
DIAPOZITIV-LEMEZEK

GUILLEMINOT

ezüst-lactat-lemezek vetítésre.

LEGTISZTÁBB RÉTEG! KÖNNYŰ KEZELÉS!

R. GUILLEMINOT, BOESPFLUG & CO.

Gyárosok **PARIS**, 22 rue de Chateaudun.

Minták kívánatra és e lapra való hivatkozással ingyen és bérmentve.

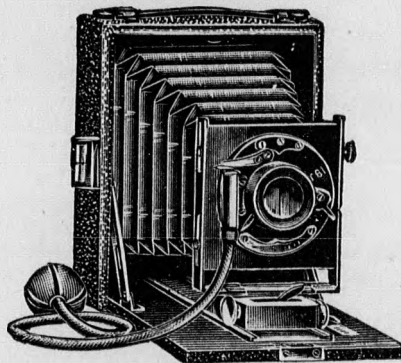

Vass Jenő
elsőrendű férfidivatüzlete

Budapest
VII., Erzsébet-körut 22.

Vidéki megbízásokat pontosan
és lelkiismeretesen eszközöl.

Fényképezési cikkek

ugymint

:: lemezeket, filmeket, ::
állványokat, lámpákat,
tálakat, másolókerete-
ket, kész vegyszereket,
:: másolópapirokat és ::
:: egyéb foto-cikkekét ::
:: ajánlanak ::

LBÁL ÉS MÄRZ látszerészek

Budapest, Podmaniczky-u. 8.
(A Teréz- és Váci-körutak között.)

Fényképező kamarák alkalmi áron!

Adria, Lumière, Rochester, Imperial,
Schleussner és Agfa lemezek friss állapotban
állandóan raktáron.

Sötétkamara vevőknek díjtalanul áll rendelkezésre!

TRAPP & MÜNCH MATT-ALBUMIN művésznymat papirjai

Legteljesebb pótlása a platinnak és pigmentnek. A legkiválóbb szakférfiak ismételt elismerő nyilatkozatokkal bizonyítják. Egyszerű eszközökkel művészielen előkelő hatás.

Rives-papír, 12, 15 és 18 kiló

Gravure-karton sima, fehér és chamois durva, fehér
és chamois, extra durva, fehér

Bütten-papíros, fehér és chamois

Bütten-karton, fehér

„Rasternkorn“ (vászonrovátkás)-papiros, fehér
Empire-karton, sima és durva, fehér és chamois
Japán-papíros Perscheid szerint.
Levelező-lapok sima és durva, fehér és chamois.

Tömény arany- és platinfürdők, színező- (színes) fürdők. Modern színű alátét- és közbetét-papírok, préselő rámak.

Mintacsomag (összeválogatva) bérmentve 1 márkáért. Kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve. Kapható a fotoüzletekben vagy közvetlenül.

TRAPP & MÜNCH's Fabrik in Friedberg (Hessen).

Védjegy.

Satrap-Papírosok.

Gázfény-papír

12 válfaj

Ideális másolóanyag amatőrök és szakfényképészek részére.

Abszolút fátyolmentesen dolgozik. Tartóssága határtalan.

Exportra és a tropusokra is kitünően alkalmas.

Bromezüst-papír

5 válfaj

Nagyításokhoz és kontakt-másolatokhoz.

Árjegyzék érdeklődőknek rendelkezésére áll.

Chemische Fabrik auf Aktien (vorm. E. Schering)
 Photographische Abteilung.
 Charlottenburg 11, Tegeler Weg 28/33.

J. HAUFF & Co. G. m. b. h. FEUERBACH (Württb.)

Uj eljárás szerint, oly

orthochromatikus lemezt

állítunk elő, melynek a következő jó tulajdonságai vannak:

Igen magas sárga- és zöldérzékenység. — Legmagasabb általános érzékenység. — Sárga üveg nélkül is megfelel a tájfényképezés összes követelményeinek. — Sárga üveg csak erős színellentéteknél. — Sűrű réteg, kiváló fődési képesség. — Finom szemcsézet, pompás árnyalatok. — Legnagyobb tartósság!

Mindenütt a közönséges lemez helyébe kellene lépnie.

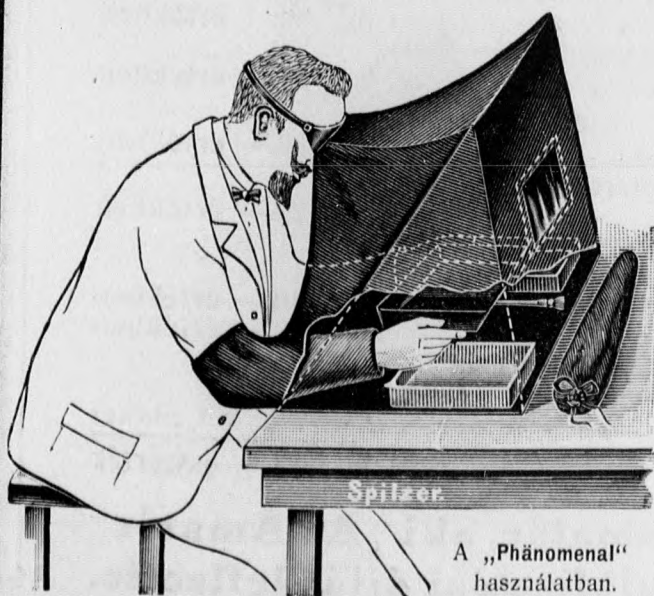
Kérjen árjegyzéket e lapban olvasott hirdetésre való hivatkozással.

A legmagasabb igények részére ajánljuk a

Hauff-Flavin lemezt.

A legjobb színérzékeny lemez. A legnagyobb sárga- és zöldérzékenység. — Legnagyobb általános érzékenység. — Sárga üveg nélkül csaknem mindig használható. — Kitünő hegyi (havas) és hófelvételekhez. — Felülmúlhatatlan őszi felvételekhez. — Nélkülözhetetlen reprodukciókhoz. — Finom réteg-szemcsézet, tökéletes árnyalatok. — Hosszú tartósság!

Kapható az összes foto-üzletekben.

A „Phänomenal” használatban.

➔ UJDONSÁG! ➔

Összerakható sötétkamara-sátor „Phänomenal”

súlya tokkal együtt csak körülbelül 900 gramm.

«Phänomenal» NÉHÁNY PILLANAT ALATT HASZNÁLATRA KÉSZ.

«Phänomenal» az összes lemezméretek részére egészen 18×24 cm.-ig bezárólag alkalmas.

===== A FEJET NEM KELL ALÁDUGNI! =====

A dolgozó (előhívó) egy bőrből készült bádókeretű szemüvegen lát a sötétkamra belsejébe és az egész eljárást pontosan és kényeserhelyzet nélkül figyelheti meg.

Ára 15.— márka. ♦ A karok és fej tökéletes mozgásszabadsága.

Kérjük a 88. sz. árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Kapható az összes fotoüzletekben, — ha nem — úgy közvetlenül a gyárostól.

Ottó Spitzer, Berlin W. 30. Ujszerű fényképezési készülékek és használati cikkek gyára.

„Az Amatőr“ 1000 koronás dijpályázatát 3000 koronára emeltük fel.

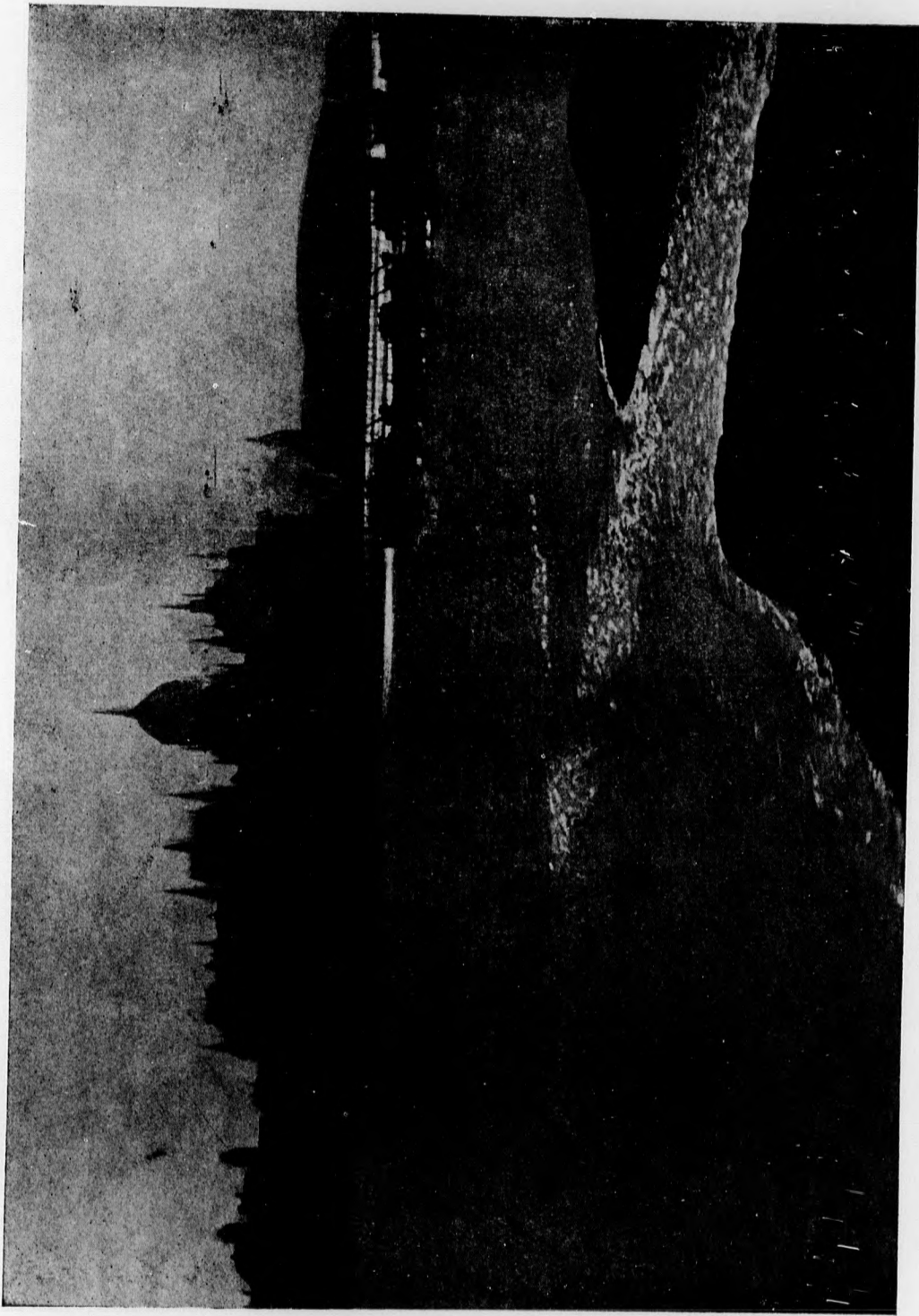
„Az Amatőr“ díjai K 1000.— értékben

A mi ezer koronás díjainkon kívül következő külföldi cégek ajánlottak fel díjakat:

A Rathenower Optische Industrie-Anstalt vorm. Emil Busch	gyár egy 6 $\frac{1}{2}$ ×9 cm.-es <i>Busch „Roia“</i> tükörreflex-kamarát, <i>Busch „Omna“</i> F: 5,5 II. sorozatu anasztigmáttal felszerelve	K 210.— értékben
Dr. Staebble & Co. G. m. b. H.	müncheni fotooptikai gyár egy 9×12 cm. „ <i>Choroplast</i> “ 1:3, 9 F=180 mm. sport- és csoport-anasztigmátot	K 200.— értékben
C. P. Goerz	Aktien-Gesellschaft berlin-friedenau gyár egy „ <i>Goerz-Dagor</i> “ III. sorozat 2. sz. 13×18 cm.-es kettős anasztigmátot (Gyútávól: 180 mm.)	K 180.— értékben
C. Reichert	wieni optikai gyár egy 13×18 cm.-es „ <i>Neu-Combinar</i> “ F: 6,8 kettős anasztigmátot (Gyútávól 180 mm.)	K 150.— értékben
A. Hch. Rietzschel G. m. b. H.	müncheni optikai gyár egy 9×12 cm.-es kamarát <i>Rietzschel</i> anasztigmáttal felszerelve	K 140.— értékben
Nettel Camerawerk G. m. b. H.	vorm. Süddeutsches Camerawerk sontheim-heilbronni fotokamara-gyár egy 6×9 cm.-es „ <i>Kibitz</i> “-kamarát jóminőségű aplanáttal és 3 drb. egyes, fémkazettával felszerelten	K 108.— értékben
G. Rodenstock	Optische Anstalt, müncheni optikai gyár egy 13×18 cm.-es Rodenstock táv-(tele)-objektivet	K 80.— értékben
Societé des Etablissement Gaumont	párisi (57, Rue St. Roch) fotokamara és felszerelési cikkek gyára egy 4 $\frac{1}{2}$ ×6 cm.-es „ <i>Block-Notes</i> “-zsebkamarát F: 7, 2 Darlot Rectilinear-objektívvel és 6 nikkel kazettával (tokban)	K 95.— értékben
Heinrich Ernemann	A.-G. dresdeni fotokamara- és optikai gyár egy 9×12 cm.-es Ernemann „ <i>Heag XII</i> “ kamarát objektívvel	K 91.— értékben
Neue Photographische Gesellschaft Actiengesellschaft	steglitz 17 berlini fotokémiai gyár három műalbumot és N. P. G. fotocikkeket a díjnyertes választása szerint; bővebb ismertetést l. a szövegben. Három díj összesen K	84.— értékben
Fabrik photographischer Apparate auf Actien vorm. R. Hüttig & Sohn	dresdeni fényképezési kamara-gyár (Fiók: Wien, IX/1. Berggasse 4.) egy „ <i>Corrida</i> “ lapos kézikamarát 9×12 cm. lemezre „ <i>Lloyd</i> “-aplanát F: 8-al és 3 drb egyes (million) kazettával felszerelve	K 63.— értékben
Kodak Ges. m. b. H.	wieni gyári képviselő: egy 9×12 cm.-es „ <i>Premofilm-pack</i> “ kamarát (kezdők díja)	K 60.— értékben
E. van Bosch	G. m. b. H. strassburgi fotopapirgyár 48 iv Van Bosch-féle művészi kímásoló papirost (Több kisebb díjra felosztva)	K 60.— értékben
Trapp & Münch	G. m. b. H. friedbergi foto-papirgyár 50 koronát aranyban (készpénzdíj)	K 50.— értékben
Ferdinand Hrdliczka	wieni fotokémiai gyár egy „ <i>amatőr villanó-készülék</i> “ III. sz. modell teljes felszereléssel (25 gr. magnesium-por, 1 tucat 9×12 cm.-es Rembrandt villanó-lemezt és 1 doboz gyutacsot)	K 45.— értékben
Gustav Schaeuffellen'sche Papierfabrik	(Photogr. Abteilung) heilbronni (Württemberg) fotopapirgyár „ <i>Pala</i> “-papirokat és levelező-lapokat (a díjnyertes választása szerint)	K 40.— értékben
Langer & Co.	wieni gyár egy Kosel-féle gumminyomás-szekrényt (teljes felszereléssel)	K 30.— értékben
Richard Jahr	dresdeni lemezgyár „ <i>Sigurd</i> “ lemezeket (a díjnyerő tetszése szerinti méreteken)	K 30.— értékben
Gustav Heyde	dresdeni gyár egy <i>Heyde</i> Aktino-Photometert III. sz. (legújabb modell)	K 22.— értékben
„Lumen“ G. m. b. H.	dresdeni gyár egy „ <i>Lumen</i> “ nappali előhívó-készülékét 9×12 vagy 13×18 cm.-es lemezekhez 1 berakó kazettával és egy (lezárható) fixáló csészével (a díjnyertes választása szerint)	K 110.— értékben
Több cég kisebb díja (több díj)		K 152.— értékben
A. Lumière et ses Fils, Societé Anonyme	lyon-monplaisiri fotokémiai gyár egy-egy művészi ezüst- és bronz-plakettet	két plaket

K 3000.— összérték

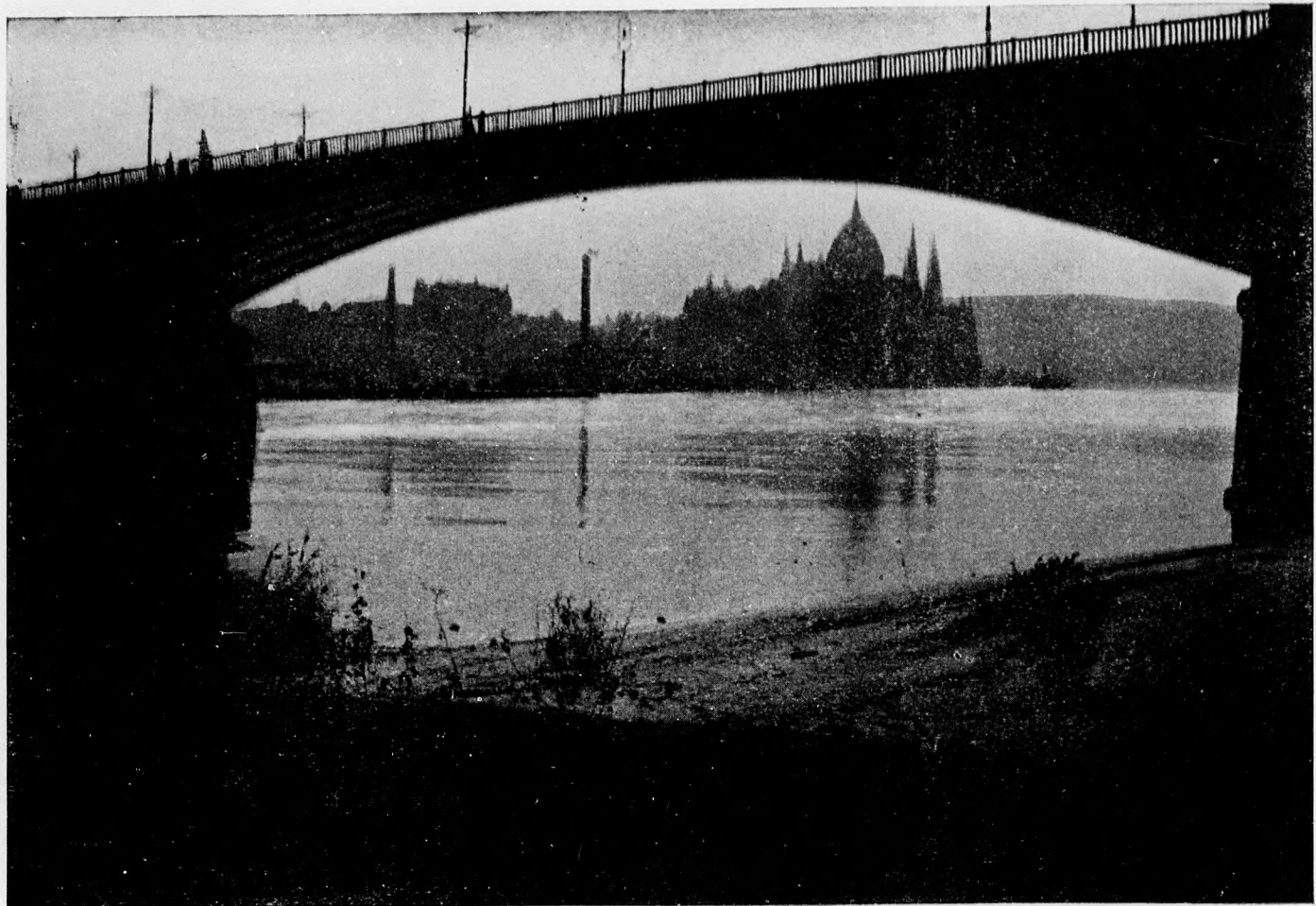
Résztvehet minden magyar amatőr, aki „Az Amatőr“
16 koronás évi előfizetési díját lefizette.

A Duna az országházzal hajnalban
Petrik Albert, Budapest

Felvétel: Zeiss „Tessar“-ral

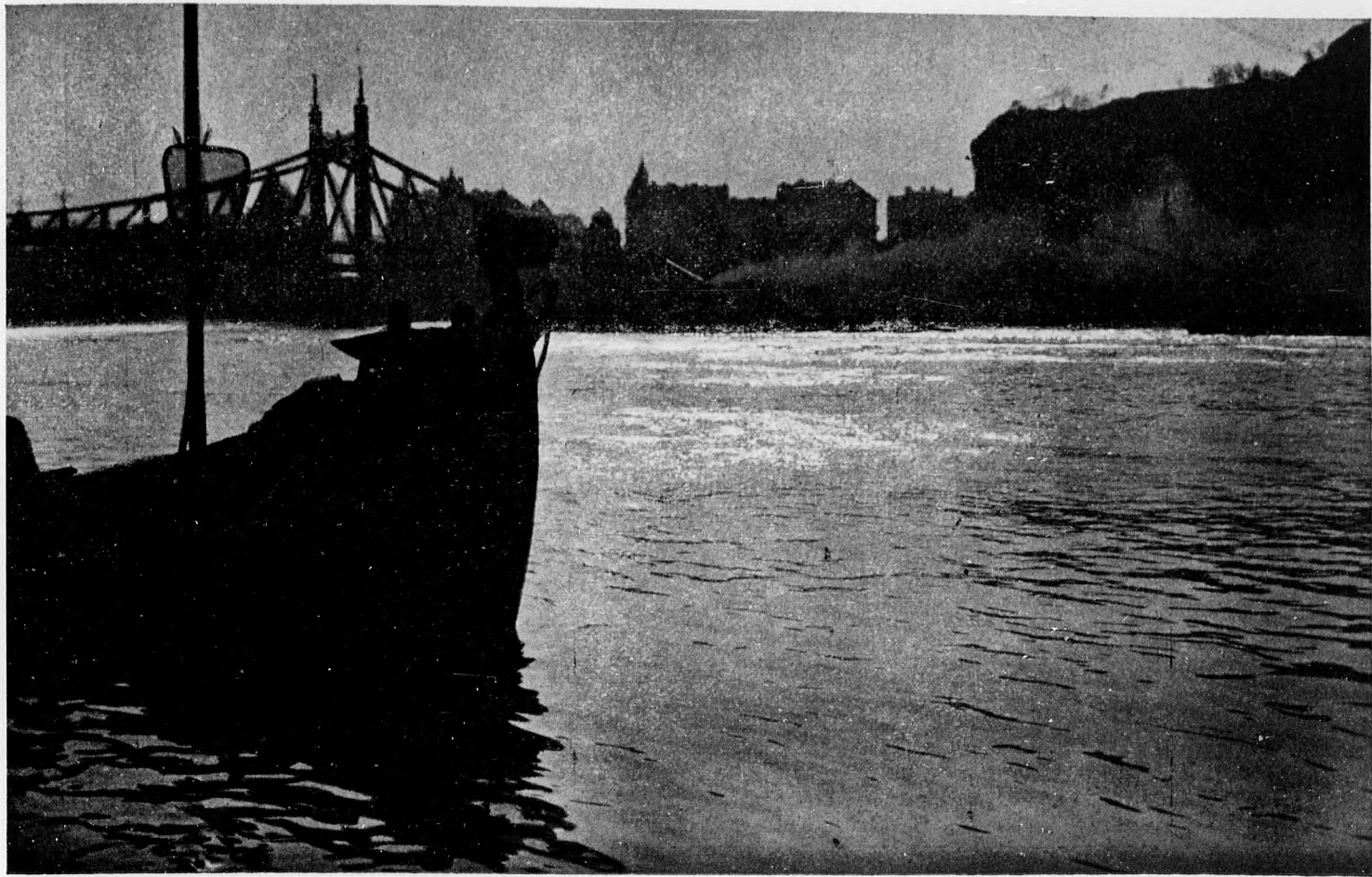

Dunai panoráma a Margitszigetről
Petrik Albert, Budapest

Felvétel: Zeiss „Tessar“-ral

Uszályhajó a Dunán
Petrik Albert, Budapest

Felvétel: Zeiss „Tessar“-ral

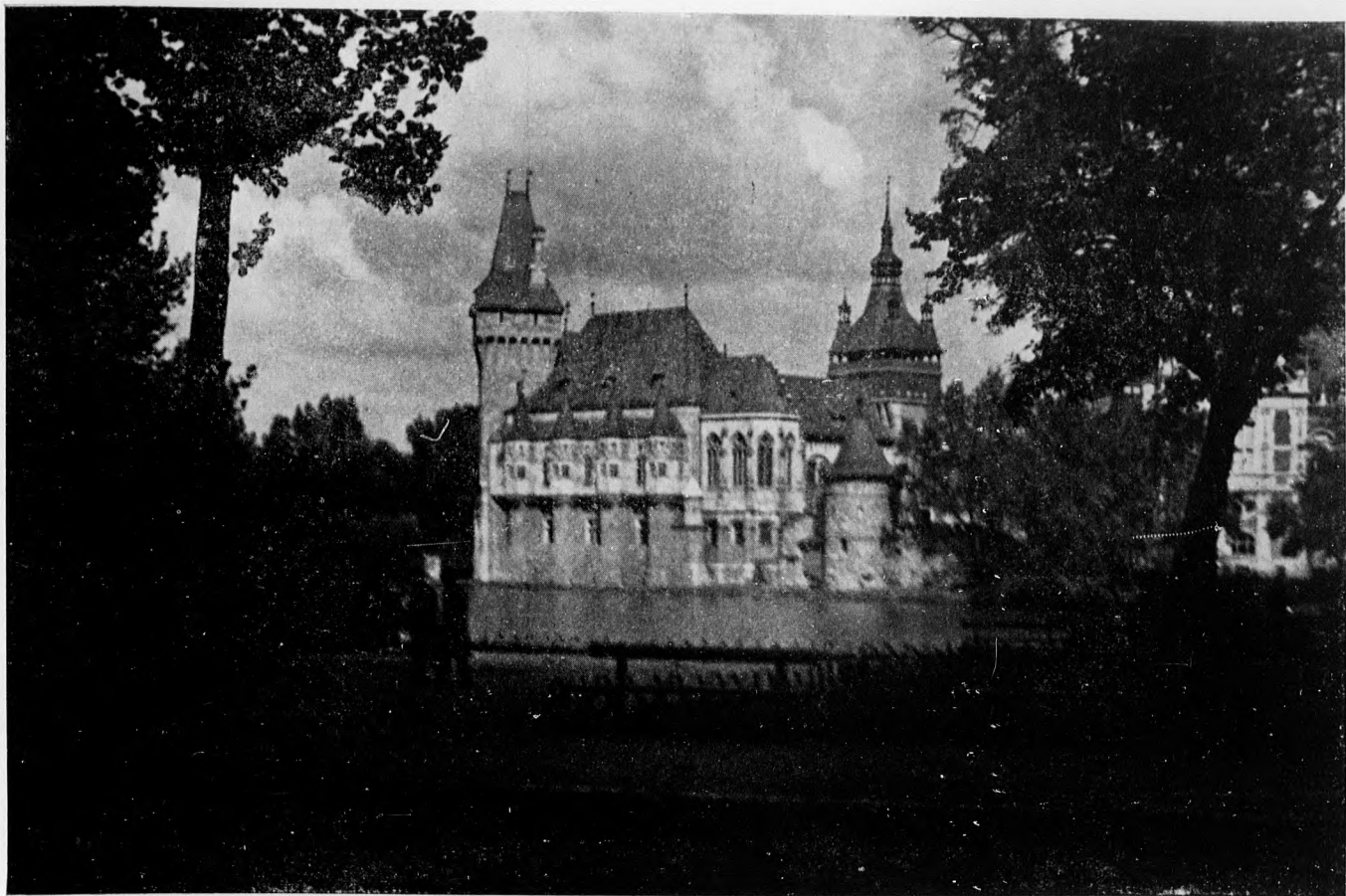

Panoráma a Gellérthegyről
Petrik Albert, Budapest

Felvétel: Zeiss „Tessar“-ral

Városligeti részlet (Vajda-Hunyad vára)
Petrik Albert, Budapest

Felvéte: Zeiss „Tessar“-ral

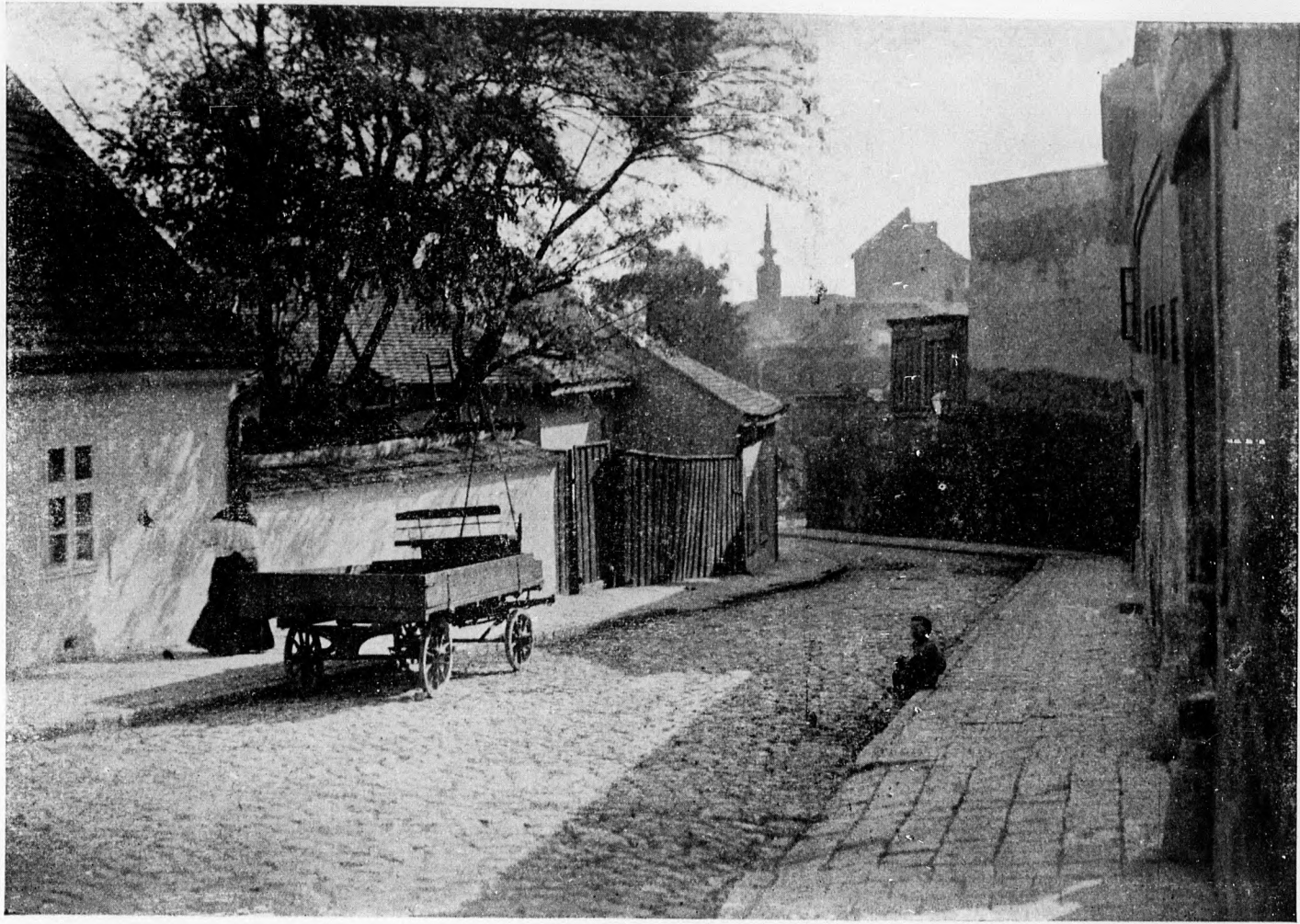

Buda a királyi várpalotával
Petrik Albert, Budapest.

Felvétel: Zeiss „Tessar“-ral

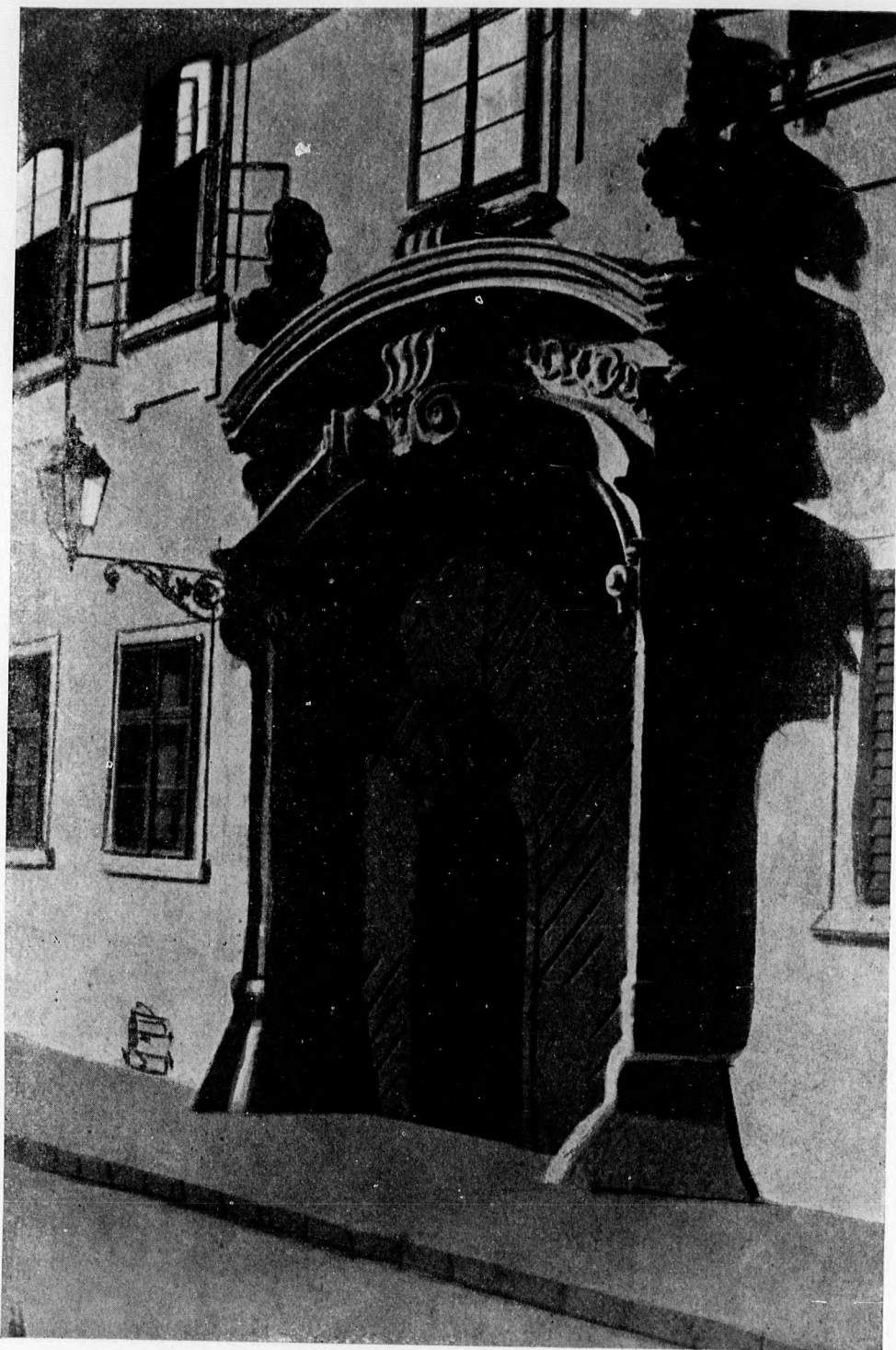

Iv-utca Budán
Petrik Albert, Budapest

Felvétel: Zeiss „Tessar“-ral

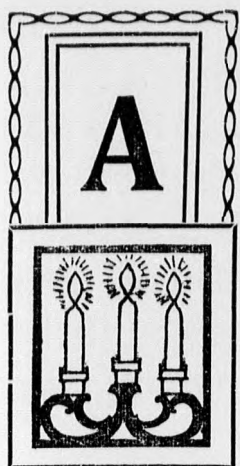

Barok-kapu a Medve-utcában, Budán
Petrik Albert, Budapest

Felvétel: Zeiss „Tessar“-ral

messze idegenbe szakadt ember lelkét, bármilyen jólétben éljen is ott, egyszer csak különös betegség szállja meg. A jólét gyönyörűségei nem nyujtanak neki e betegség ellen orvosságot, legfeljebb csak ideig-óráig csillapítják azt. A magányosság minden kinja szakad reá, olyan elhagyottnak, olyan árvának érzi magát, akinek fáj az ember-sokadalom közömbös nyüzsgése, fáj még az idegen hang is, melyet maga körül hall. Emlékek raja zsidongja körül a lelkét, az elmúlt szép időkből és ő szorongva vágyódik megtudni, vajjon mi történik most otthon; otthon az édes hazában? Vajjon ragyog-e ott is a napsugár és a derült égboltozat boldog emberek felett kéklik-e otthon? Furcsa betegség ez: honvágy a neve. Akit egyszer megszállt, annak többé nem lesz nyugta az idegen földön, mert ez a vágy üzi, hajtja a lelkét oda, hol gyermek-ségének mosolygó napjait élte.

Ilyen honvágyhoz hasonló érzések szorongatják az én lelkemet is, ha sokáig vagyok távol ami ragyogó fővárosunkból. Mert én szeretem ezt a várost, minden fényességével és minden homályával. A lelkem örül amikor egy-egy művészi alkotással disziti fel magát s szomorkodva nézem viszont, ha a modern hasznossági elméletnek áldozatul esnek a kis házikók, amelyek hosszú évtizedeken át látták maguk körül zsidongani az életet. Szeretettel nézem, amikor a reggel első óráiban, mint a nehéz álmos szempillák egymásután nyiladoznak fel a bérpaloták ablakai. A kora reggel párás levegője fokozza ilyenkor az utcák perspektíváját és egy nyugodt szürke tónus lágy harmoniába olvasztja azt a sokféle szint, mely teljes pompájában a nemsokára izzóan letűző napsugarakban mosolyog felénk.

Avagy micsoda varázslatosan szép látvány, amikor az alkony óráiban a nap elhaló fénye küzködik az ezernyi felgyuló gázlámpák fényével. Ha eső permetezi meg az utcákat s a sok lámpa fénye a nedves utcákon tükröződik, úgy tetszik nekem ez a város, mint az a hiú szép asszony, aki tükrében kacérkodva gyönyörködik az ő szépségeiben. Nem tudom mindenki úgy látja-e ami fiatal metropolisunk csábító szépségeit mint én, avagy ez a város talán csak az érte rajongók lelke előtt leplezi le minden szépségét teljesen? Amikor „Az Amatőr“ felhivta olvasóit, hogy igaz szeretettel eltelve a városért, csatangoljunk be utcáit és tereit és változatos szépségeit *lelkünk művészi hangulatával* átítatva „*fotografáljuk meg*“ a várost, — igaz örömmel olvastam a felhívást. Örültem annak, hogy majd amatőrtársaim sok szép felvételében gyönyörködve, újra meg újra átérezhetem azokat az

**Budapest fény-
: képekben. :**

Irta : Petrik Albert,
műépítész Budapest.

Az összes köz-
lemények után-
nyomása csakis
a forrás meg-
nevezésével en-
gedhető meg. :

intenzív lelki gyönyörűségeket, melyeket éreztem barangolásaim közben, a mikor én örökítettem meg városunk szépségeit. Mert én már jó régen barangolom be Budapestet, s igaz művészi gyönyörűséget érzek, ha valamely szépségét hangulatos kis képben lemezemre hozhatom. Izgatott kíváncsisággal vártam tehát amatőrtársaim képeit, hogy megtudjam azokból, ki milyen szempontból nézi — azt a mi szép s abból a hangulatból, mely lelkükben a valóság látásakor él, mennyit képesek felvételeikbe belevarázsolni. Mert ezekbe a képekbe *csak az átérzett hangulat belefotografálása lehel életet.*

Sajnálattal tudtam meg azonban a felhívást közreadó, s a szép és művészi gondolatot hirdető szerkesztőnkől, hogy — *felhívása nem járt sikerrel.* Amatőrtársaink teljes közömbösséggel viseltetnének tehát, a sok budapesti szépség iránt? Avagy csakugyan nem tudnának másfajta képeket felmutatni Budapestről, mint a minők a képeslevelezőlapokon botránkoztatják meg a városunkat szerető jó izlésű emberek szemét? Ezt a képtelenséget bizonynyal nem hiszi el a fővárosi amatőrökről senki sem.

Megpróbálom tehát, megtörni a közönyt én. Megvallom félve bocsátom az itt bemutatott képeimet amatőrtársaim bírálata alá, mert magam is érzem és tudom a legjobban, mennyire nem olyanok még ezek a képek, mint a minőket mutatni szerettem volna. Ámde érzem azt is, hogy az az út, a melyen elindultam, a helyes út s rajta ha lassan is talán, de biztosan eljuthatni a kitűzött célhoz: megmutatni művészi képekben, hogy milyen szép a mi Budapestünk!

int minden művészetben, úgy a fényképezésben is folytonos a fejlődés. Csaknem minden nap hoz valami újat és pedig hol a fotokémia, hol a fotofizika, hol a fotoesztetika, hol pedig a fototeknika (fotoipar) körébe vágó újdonságot. Ezekről tájékoztatni folytonosan az érdekelt szakközönséget, egyik legfontosabb feladata a *jó* szaklapnak. Ezt a hivatását kezdettől fogva, — de különösen az utóbbi időben — szépen teljesíti hazánkban a magyar fotóművészet kultuszát immár *ötödik* éve ápoló lapunk: „*Az Amatőr*“. S e való tény leszögezéseért nem haragudhat meg e lap szerkesztője sem, viszont az igazság nevében előre is tiltakozom az ellen, hogy cikkemnek e részére nézve cenzori jogával éljen és vörös irónjával törléseket eszközöljön.

De ez újdonságok ismertetésén kívül még egy eddig nem igen teljesített feladata is van a *jó* szaklapnak. S ez a már-már *feledésbe* menő eljárások közül feléveníteni azokat, melyek jók, és főleg azokat, melyek a nagyot fejlődött fényké-

Az albumin-gummi-
nyomás.
Közli: Pusztaffy Miklós.

pezés modern kifejezési eszközei révén, — azokkal egyetemben — kiváló eredmények elérését teszik lehetővé.

Egy ily eljárás felelevenítésére veszem tehát igénybe ezuttal „Az Amatőr“ hasábjait és szakképzett olvasóközönségének türelmét.

Ugyanis már évekkel ezelőtt *Renger-Partsch*, német szakember oly gumminyomás-eljárást dolgozott ki, a melynél a kötőanyagot arabgummi helyett tojásfehérnye (albumin) képezte. Ez eljárás, bárha igen jelentékeny előnyökkel bír a közismert gumminyomás-eljárások felett, a szaksajtó részéről nem részesülvén kellő méltatásban és ismertetésben, lassanként teljesen feledésbe is ment. S ez annál nagyobb kár, sőt veszteség a fotovilágra, mert ez eljárással nemcsak a *félművek és a részletek (rajz) helyesebb visszaadása sikerül*, hanem ezenfelül még *sokkal fényérzékenyebb is* a többi gumminyomás érzékenyített papírjainál. Végül pedig másolásnál a megvilágítás és a kézi ügyesség (ecset, vattapamacs, vizsugar) érvényrejuttatása tekintetében oly tág teret enged, mint talán egyetlen más hasonló eljárás sem.

Az albumin gumminyomásnak e sok nagy előnyeik kívül még az a megbecsülhetetlen főelőnye is megvan, hogy ezek *már az első nyomatnál is* tapasztalhatók, mert míg *erő, félművek és rajz* elérése céljából más gummi-eljárásoknál 3—4 nyomatra van szükség, mindez a helyesen keresztülvitt fehérnye-gumminyomásnál egyetlen, de *legfeljebb két nyomással érhető el*. S mindez minden különösebb nehézség nélkül.

A fehérnye eljárásnál a másolatnak a vízben való áztatása által való önelőhivódása teljesen elesik, és a célra legjobb esetben is egy jó fújtató-permetezőre, vagy u. n. vizrózsára van szükségünk, s e szinte valószínűtlen jelenségnek magyarázata az, hogy a chrom érzékenyítette tojásfehérnye — finomsága dacára is — keményebb s a víznek ellentállóbb, mint a chrom-gummioldattal felkent réteg.

A többi közismert gummieljárástól az eljárás lényegileg két pontban különbözik. És pedig először, hogy a kötőanyagot (kolloid) — a gummi, vagy valamely zseloze helyett — tojásfehérnye *az érzékenyítőt* (senzibilizátor) pedig — krómsók helyett — *mangánsulfát* képezi. Mig *az első sokkal finomabb féltónusokat ad*, a második jelentékenyen emeli a fényérzékenységet.

Az eljárás rövid gyakorlati alkalmazása a következő: Vegyünk *jól enyvezett* papirost, melyet mindenekelőtt 3%-os formalinoldatban, vagy megfelelő timsóoldatban való áztatással megkeményítünk. Ezután

3 kcm.	halenyvet (Haas-félét)
10 „	20%-os ammoniumbichromat-oldatot
5 „	20%-os mangansulfát-oldatot és
1/2 „	formalint

jól összekevervén, széles ecsettel az érzékenyítendő papírra kenjük és az immár érzékeny papirost sötét, de szellős helyen megszáritjuk.

Mikor az érzékenyített papiros már *teljesen* száraz, másodszor kenjük be és pedig

2 1/2—3 gr.	temperafesték,
12 kcm.	tojásfehérnye (albumin)
5 „	50%-os gummioldat
6 „	ecetsavas-metololdat
6 „	víz és
3 „	jégecet

egy egynemű (*homogén*) péppé *jól* összekeverjük.

Az albumin-
gumminyomás.

100 kcm. viz
0'2 „ metol és
3 csepp jégecetből áll.

A festékkeveréket puha, széles ecset segítségével az első, (érzékenyítő) réteggel már bevont papírra kenjük, majd pedig ugyancsak puha — sőt még puhább — széles borzeczettel egyenletessé oszlatjuk szét.

Ezután ismét sötétben, szellős helyen — szárítunk, majd pedig negatív alatt másolunk. A másolás-megvilágítás addig tartson, míg az érzékeny-festék-fejérnyerétegen a kép a Vogel-féle fotometer szerint a 16-ik fokot mutat. Az ily módon ki-másolt nyomat már előhívható. (Folytatjuk.)

II.

Az stereodiapozitívek kijavitása igen kényes munka. Ez oknál fogva már eleve arra kell törekednünk, hogy a negatív lehetőleg hibátlan és kifogástalan legyen. Tehát *csak a legjobb fajta szárazlemezeket használjuk*, mert ha valahol, úgy itt bosszulja meg magát a túlzott takarékoskodás. A színérzékeny lemezek használata igen kívánatos, de szín-

Sztereo-diapozitívek készítéséről.

Irta: dr. Gedeon Kálmán,
primási főorvos, Esztergom.

szűrők alkalmazása csak kivételes esetekben szükséges (az „Agfa“-chromo lemezek e célra igen ajánlatosak). Ha a negatív hibás öntés, nagy por folytán fehér üres foltokat mutat, főleg ha ez nagyobb számmal fordul elő, vagy ha az égbolt van ily foltokkal megáldva, ez nagy, sőt alig helyrehozható hiba. Ha ilyen fehér foltokat szabály szerint festékkel és ecsethegygyel takarni akarunk, rendszeren azt érjük el, hogy a pozitív képen az eredeti, de most már fekete folt megvan, de ráadásképen egy hatalmas fehér szegélylyel körülvéve. Ha erősen takartunk, akkor a fekete folt elmarad ugyan, ellenben a nagyobb fehér folt ott diszeleg. Papiros-képen ezt kijavítani gyermekjáték, de nem úgy a diapozitívon, főleg ha világos alapon vannak a foltok (égbolt fehér ruha stb.). A kellő fedést eltalálni igazán igen nagy gyakorlottságot kíván, éppen úgy mint a diapozitívon a foltok helyes takarása igen nehéz.

Sokkal célszerűbb a negatívon levő tüzsurásszerű fehér foltokat meghagyni. Ez esetben a diapozitívon keletkező, illetve látható fekete pontocskák kevésbé bántók.

Ha a negatív gyengén fedett részeit takarni óhajtunk, azt a legnagyobb óvatosság és pontossággal tegyük, mert bizony a diapozitívon az ujjnyomatok nagyon is láthatók lesznek, tekintve hogy a sztereo-nézőszekekrényben erősen nagyítva és kitűnő világítás mellett látjuk a képet, hol a legkisebb hiba szinte kiabál. — Ha mégis egyes részeket takarunk, úgy azt mindkét sztereofélen lehetőleg egyenletesen és egyformán tegyük. A fényforrástól távol igen lassan másoljunk és képrámát a másolás alatt folytonosan mozgassuk. Esetleg a takarás helyének megfelelő fekete papírt vágjunk, ragasszuk egy kötőtűre vagy drótra és exponálás alatt takarjuk a gyenge negatív részt. Természetes, hogy *mozgatnunk kell*, nehogy éles körvonalak mellett másoljon. Az égbolton mesterséges felhőket festékkel való takarás útján berajzolni nem lehet, mert nem tudnók azt mindkét oldalon egyformán és sztereoskopikus módon megtenni. Felhőket tehát csakis a már említett módon (külön lemezre másolt felhőkkel)

vagyunk képesek a képbe beleszőni. Ha valami oknál fogva, mégis felhőket rajz utján akarnánk képünkönél érvényre hozni, akkor ajánlom a következő módot, mely persze nem tökéletes, de a szűkös viszonyok mellett még mindig a legjobb.

A negatívot üvegoldalán öntsük át homályos mázzal, az egyik képfélen finom grafitpor és oszlató segélyével felhőket rajzolunk, a másik *képfél üresen marad*. Ily módon csak az egyik kép lesz felhős, de ha sztereoszekrényben nézzük, néhány másodperc múlva a képet tisztán látjuk anélkül, hogy szemünk fáradna. Ily módon takarásokat is végezhetünk a negatívon.

A sztereodiapozitívokkal két célt is szolgálunk, mert azok egyuttal vetítő célra is alkalmasak. Itt azonban vegyük számba azt a körülményt, hogy sztereoképeknél erősen fedett diapozitívok szükségesek, míg vetítési célra sokkal átlátszóbb lemez kell.

E problémát is megoldhatjuk oly módon, hogy a diapozitív egyik képfelét bővebben exponáljuk mint a másikat; s ekkor előhívás után az egyik képfél sokkal sötétebb, mint a másik.

A két képfél egyenlőtlensége nem csinál semmi zavart a sztereonézésnél; a világosabb képfél megfelelő szánkóba téve, vetítésre alkalmas.

E célt oly módon is elérhetjük, hogy az egyforma erősen másolt képen az egyik felét legyengítjük (ecset segélyével). Ekkor azonban azon veszélynek lehetünk kitéve, hogy szín dolgában nem fog egyezni a két képfél, a mi zavarólag hat.

(Folytatjuk).

Sztereo-diapozitívek készítése:
: séről. :

a a modern fényképezés felvételi anyagát, illetve az erre szolgáló fényérzékeny rétegeket elfogulatlan bírálat alá vetjük, könnyen arra a meggyőződésre jutunk, hogy bár az eziránti kívánságok teljesíthetők, viszont ez ritkán történik meg.

Igaz ugyan, hogy az egyes speciális felvételekhez ily különlegesen megfelelő felvételi anyag bőven található, de viszont a szó legteljesebb értelmében alkalmas u. n. univerzális — vagyis általánosan alkalmas — felvételi anyagot alig-alig találunk.

A szak-, illetve a túlnyomóan arcfényképező az ily anyagot meglehetősen nélkülözheti is, ellenben az aki a fényképezés legkülönbözőbb ágait gyakorolja, szóval az amatőrfényképezőnél az ily általános felvételi anyag elsőrendű szükségletet képez.

Természetesen számosak azok a követelmények, amelyeket az ily lemezzel szemben támasztunk és ennek következtében annak előállítása bizony nem könnyű dolog. Mindenekelőtt azt kívánjuk tőle, hogy elég nagy általános érzékenységgel bírjon, hogy ezáltal a megvilágítás (expozíció) ideje lehetőleg rövidre szabható lehessen. De egyuttal elegendő érzékenységgel kell bírnia a zöld, sárgászöld és sárga színek iránt is, nehogy hamis színértékeket adjon vissza, illetve tüntessen fel. Harmadszor fényudvarmentesnek kell lennie, hogy belső (szoba) felvételeket és az ehhez hasonló felvételeknél az éles rajzon kívül megfelelő részleteket és árnyalatokat is adjon. Az univerzális

Egy kitűnő univerzális

:: lemez. ::

Írta: Th. Romanesco, Berlin.*

* E cikket a jeles külföldi szakíró „Az Amatőr” és egy berlini laptársunk részére írta meg. Utánnomása tehát csakis a mi engedélyünkkel és a forrásra való hivatkozással történhet. — A szerk.

Egy kitűnő
univerzális
: lemez. :

lemeznek tehát nagymértékben érzékeny, színérzékeny (orthochromatikus) és fényudvarmentes lemeznek kell lennie.

Az átlagosnál nagyobb érzékenység elérésének nehézségein már rég túl vagyunk és a valóban elsőrangú gyártmányoknál ezen felül a fátyolmentességet és a kellő fődöttség elérhetését is megtaláljuk. Nehezebbnek mutatkozik már a jó színérzékenység elérhetése anélkül, hogy a lemez egyéb jó tulajdonságai ezáltal kárt ne szenvedjenek. Kitűnő érzékenyítő eljárásnak bizonyult az erythrosin-érzékenyítés, mivel az általános érzékenységei — azaz a kék és ibolya iránti érzékenységet láthatóan nem befolyásolja.

Azonban e jó tulajdonságok a legtöbb lemeznél nincsenek meg oly nagy mértékben, mint azt hinnők, illetve azt egyes gyárosok feltüntetni szeretnék. Ezért ujabban ortho-, de nem panchromatikus lemezek gyártásánál oly érzékenyítő anyagokat használnak, amelyek az erythrosinhoz hasonlítanak ugyan, azonban hatásukban messze felülmúlják és főleg úgy általános, mint különleges nagyfokú egyenletességen kívül úgy általános, mint különleges érzékenységet is tesznek elérhetővé, ami természetesen az emulziójukban érzékenyített lemezeknél elengedhetetlen feltételnek tekintendő.

A fényudvarmentesség, amely köztudomás szerint (néhánykor ugyan igen nehezen és nem elég nagy mértékben) a legkülönbözőbb módon elérhető, úgy idézendő elő, hogy lehetőség szerint megbízható is legyen! Továbbá az előhívás mégis könnyen eszközölhető és az ezen hatást előidéző anyag különös nehézség nélkül eltávolítható legyen. A fényudvar képződését megakadályozó anyagnak tehát magának a lemez rétegének anyagával kell összekötve lennie, de anélkül, hogy a lemez rétegét (emulzióját) károsan befolyásolná és esetleg kiszáradás utáni leválás által vagy hasonló módon keletkezett szétmálás következtében a lemez beporosodására vezetne és ezzel a felvételre hátrányossá válnék.

Egyik e követelményeknek elegendőképpen megfelelő fényudvar elleni védőszer található meg tudvalevőleg az „Agfa“-isolar-lemezeknél. Minthogy pedig e lemezek emulziója is elsőrangúnak tekinthető, a szó szoros értelmében vett és a fentiek alapján megállapított univerzális lemezek előállításához nem hiányzott immár egyéb, mint oly alkalmas optikai érzékenyítés, amilyen az erythrosin lemezt jellemzi. Az újabb festőanyagok révén nem is volt oly nehéz ennek elérése és az ez alapon forgalomba került „Agfa“-chromo-isolar lemez kiválóan jó, sokoldalúan alkalmazható, illetve felhasználható felvételi anyagnak bizonyult.

(Folytatjuk.)

Az önkészítette ajándéktárgyak között nagy szerep jut a fényképeknek, a melyek mindenkor szép díszei a lakásnak. Különösen nagy kedveltségnek örvendenek a — megajándékozottak részéről — azok az üvegtárgyak, melyek valamely szép és nekik kedves fényképpel díszítvők.

Üvegtárgyaknak fényképekkel való díszítése.*

:: Irta: M. Lenz, Dresden. ::

A fényképeknek üvegtárgyakon való megrögzítésére a foto-szaklapokban a legkülönbözőbb eljárások jelentek már meg, melyek legnagyobb része azonban a meglehetősen nagy kézi ügyességen és szakavatottságon kívül még nagy gyakorlatot is igényel. És minthogy a leírások az esetleges hibák kikerülé-

* Ez érdekes cikket a szerző- és kiadó engedelmével a Dresden-ben megjelent „*Nachrichten der Vereinigten Fabriken Photographischer Papiere*“ című kitűnő kis havi folyóiratból vettük át.

sére nem tanítják ki olvasóikat, különösen a *kezdőknek* nincsenek valami nagy hasznára. Az ily fényképeknek üvegre való megerősítéséhez zselatin vagy kasein oldatot és legujabban halenyvet* — ajánlanak, mint a melylyel a képek az üvegre szorosan reá ragaszthatók. Mind a három ragasztószer egyaránt jó eredményre vezet, ha pontosan követjük az eljárást és főleg akkor, ha a szükséges *tisztasági* szabályokat pontosan betartjuk.

Különös fontossággal bír azonban itt is az érzékeny másoló-papíros, mert ennek gondatlan megválasztása esetén a legkülönbözőbb hibák állnának elő, melyek néha ugyancsak nehezen távolíthatók el. Így pl. az igen nagy (tükör)-fénynyel bíró másolatok teljesen mellőzendők, mert tükörsima felületük nem alkalmas az ugyancsak simára csiszolt poharakon való megerősítésre, mert vagy a képeknek lepattanása, vagy az üveg és a képréteg között csillogó foltok keletkezése következik be, melyek az ajándék-tárgy értékét jelentékenyen csökkentik.

Ezzel szemben a rétegmentes fénytelen papírmásolatok szinte az ily munkálatokhoz teremtetteknek, illetve gyártottaknak látszanak, mert fénytelenységük és rétegnélküliségüknél fogva oly szorosan simulnak és tapadnak az üveghez, hogy a rajtuk készült másolatokkal való üvegdiszítés még a gyakorlatlanabb kezdőknek sem okoz különösebb nehézséget. E célnak ugyancsak megfelel a „Vereinigte Fabriken Photographischer Papiere“, Dresden-A „Albumat“-papírosa, mivel ennél a fényérzékeny anyag a papír rostjai közé van préselve, ellentétben azokkal a papírokkal, melyeknél a fényérzékeny anyag egy emulziós rétegbe van ágyazva, ez viszont a papírosra van felvive, és így a kedvezőtlen behatások befolyásolhatják vagy esetleg az üvegről, illetve papírosról le is oldhatják.

Könnyen érthető tehát, hogy ha a papírosnak nincs is rétege, magában a papírban keletkezett képnek feltétlenül szorosan kell az üvegre tapadnia, a mit a ragasztószernek a papírosba való behatolása is lehetővé tesz.

Különösen fontos azonban, hogy e célból *a kép mindennemű reá tapadt szennyről gondosan megtisztítandó*. Mert ha izzadság, piszok, vagy zsirfoltok maradnak az üvegen, ezek a ragasztószert az üvegtől távol tartják és a képek csak lazán tapadnak az üvegre, minek következtében arról részben, vagy egészben leválnak, vagy pedig csillogó foltok maradnak vissza, melyek az egész képet tönkreteszik. Ennélfogva a diszítendő üvegtárgyak mindenekelőtt puha (tiszt) ronggyal és vízben oldott szódával és az ebbe belekevert lisztfinomságu krétaporral, vagy ez utóbbival és ecetes vízzel alaposan ledörzsölendők, majd pedig sok vízzel leöblítendők és portól és újabb bepiszkolodástól megóva szárítandók.

Ezután az „albumát“-papír-másolatokat a szinezés és rögzítés, illetve szinező-rögzítő fürdőből való kivétel után alaposan kimossuk és erős, vegytiszta, fehér selyempapíros között annyira szárítjuk csupán, hogy még egész kevéssé nedves legyen a tapintásuk, vagyis szikadtak, puhák és simulékonyak legyenek. A megtisztított és száraz üvegtárgyakat puha és feltétlenül tiszta ecsettel a legjobb halenyvoldattal (nem tulságos vastagon), de lehetőleg egyenletesen és hólyagmentesen bekenjük. Hasonlóképpen a pontosan körülvágott másolat *képfelét* is fenti módon kenjük be és ha ez megtörtént, a képet pontosan a megkent üvegre helyezzük, végül pedig tenyerünkkel

* Norvégiai halenyv, kétszeresen tisztítva a legalkalmasabb, mert nem készül oly szurrogátumokból, melyek a képekre nézve ártalmasak. Hasonló oknál fogva alkalmasnak ajánlható a frankfurti J. C. Haas-féle halenyv is, melyet újabban a klisé-másolásnál is használnak.

Üvegtárgyak-
nak fényképek-
kel való diszi-
:: tése. ::

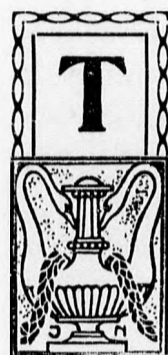

Üvegtárgyak-
nak fényképek-
kel való tisztí-
tása. ::

gyengéden átsimítjuk. Ezután még egy darab tiszta papírost téve az így összeillesztett papirkép fölé, gummihengerrel a kép minden oldala irányában végig megyünk, miáltal a léghólyagokat és a halenyv-fölösleget a széleken kiszorítván, a képnek sima egyenletes és foltmentes reátapadását hozzuk létre.

Ha már most a képet az üvegoldala felől ferdén az ablak felé tartva, — megfigyeljük, legott megállapíthatjuk, hogy munkánk jól sikerült-e vagy sem. Ha ugyanis még léghólyagok vagy a felkenés okozta csikok, illetve foltok vannak rajta, ezek feltűnő és csillogó foltokként lépnek fel. Ezek rendkívül-mód zavarólag hatnak, a miért is eltávolításukra a papirkép oldalon a hengerlést mindaddig kell megismételni, míg a hibák teljesen eltűnnek. Ha azonban a kép már nagyon reászáradt volna az üvegre, akkor ezen is segíthetünk, egy kis közönséges tiszta ecettel nedvesítvén meg a kép papirhátlapját, mire rövid idő múltán a halenyv a kép alatt oldódik és a képet leáztathatjuk és újból felragaszthatjuk, vagy esetleg ha nem tulságosan, sok benne a felragasztás okozta hiba, többszöri újból való áthengerléssel jól meg is javíthatjuk.

(Folytatjuk.)

ehát mégsem falrahányt borsó az, amit „Az Amatőr“ megír, amire olvasói figyelmét felhívja. Akadnak tehát még ebben a mi indolens magyar fotóvilágunkban is fogékony művészelkek, akik a saját haladásukon kívül a mások tanítását is ambicionálják. Sajnos azonban még mindig csak kevesen vannak. Ámde mindenesetre ezek közé tartozik Petrik Albert, aki „Az Amatőr“ egyik előző számában az olvasókhöz intézett felhívásra — képekben és írásban — ily szépen adta meg a választ.

:: Képeinkről. ::

Írta: Dr. Kohlman Artur,
:: Budapest. ::

Budapesti képeiből ugyanaz a rajongó szeretete szól hozzánk, melynek, szavakban is oly szépen ad kifejezést e művészelkü amatőrtársunk. Aki a látszólag hideg, hétköznapi látképtémákba azt a hangulatot volt képes belevinni, melyet benne ami tündérszép fővárosunk egyes pontjainak látása keltet. Igaz, hogy e képek művészi látásról és fel-fogásról tanuskodnak, de éppen ezért állítjuk őket követendő például főleg azok elé, akik azt hiszik, hogy Budapesten „nem lehet“ művészi felvételt készíteni, hogy városi képeknek, egész városrészeknek, házsoroknak, utcáknak, épületeknek nincsen karakterük s ami a fő poezisük, hangulatuk. De azoknak is szól e szám, akik összefotografálják az összes külföldi nagyvárosokat, ellenben saját szülővárosuk érdekességeinek intim zeg-zugainak jellegzetes épületeinek és poetikus hangulatainak megörökítése még sohasem is jutott eszébe.

Nálunk például csak a kezdő amatőrök szokták lefotografálni a parlamentet, de hogyan? Vagy az előtte levő térről az utca kövezetével (s ez utóbbit jó élesen állítva be) csupaszon, hidegen, semmitmondóan, vagy, ami ugyancsak nem sokkal többet ér a szembenlevő budai partról a Dunával, amikor egy monumentális épületen s egy hatalmas, hömpölygő folyón kívül mit sem — illetve csupa párhuzamos vonalat — tüntet fel felvételük.

A haladottabb amatőr pedig — lenézve a kezdőt — mosolyogva halad el a témák mellett olyankor, is, mikor a környezet a levegő életet, hangulatot varázsol az egyébként talán holt témába is.

(Folytatjuk.)

◆ „Az Amatőr“ nagy díjpályázata. ◆

— Háromezer korona összérték —

Fokról-fokra, kéthétről-kéthétre egyre növekedett a mi nagy díjpályázatunk, melynek magvát lapunk főszerkesztője a *sajátjából* felajánlott ezer koronával vetette el. S e mag ime kihajtott, mert a külföldi fotocégek meghajolva főszerkesztőnk ez áldozatkészsége előtt, egymásután ajánlották fel díjajukat „Az Amatőr“ díjpályázatára. Így emelkedett az *háromezer* koronára. Így szaporodtak meg a mi díjaink.

Díjpályázatunk célja nem ismeretlen a mi hű olvasóközönségünk előtt. Ugyanaz, a miért szóval, tollal és kép-illusztrációinkkal immár *öt éve* — minden akadályokon keresztül is — törekszünk, vagyis: a *magyar* fényképezésnek művészi irányba való terelése, fejlesztése és *minél szélesebb körben* való terjesztése. Amit eddig csupán szóval és tollal tehettünk, most megtoldottuk *cselekedettel* is. S mindezt az előző hármias célunkon kívül egy negyediknek, a *magyar nemzeti jellegű fényképezés kialakulásának* érdekében. Nem hisszük tehát, hogy akadjon valaki is széles ez országban, vagy a külföldön, ki e cél érdekében kifejtett akciókat és áldozatkészségünk ez újabb tanujelét nem méltányolná. Hiszen a mi célunk a magyar fotovilág összességének, de főleg a magyar amatőröknek célja is kell, hogy legyen, akciónk sikere, az ő sikerük, a *magyar nemzeti* művészi fényképezés megszületése az ő érdemük is, mely úgy idehaza, mint a külföldön is elismerést és babérokat hoz részükre.

Díjpályázatunkban az, hogy egyesek — az egyes csoportokban *legjobbak* — díjakat is fognak nyerni és hogy hányan is lesznek a díjnyertesek, csupán *másodrendű*

körülmény. A fontosabb a termelés fokozására, de főleg a magyaros témák keresésére és feldolgozására való *serkentés*. E célt kívánja a mi nagy díjpályázatunk is szolgálni s ezért *minden ambiciózus magyar amatőr részvételére érdemes*. És hogy ez tényleg megtörténhessen, a *kezdőknek* is módot adtunk a részvételre.

A pályázatra beérkezett *összes* képeket *nyilvános kiállításon* fogjuk bemutatni. Felvételi zsüri tehát *nem* lesz. Ellenben a *díjazó zsürit elsősorban kitünő művész-amatőrökből* most alakítja, de az abban való részvételre egy-egy festő- és szobrászművészt, műkritikust és a sajtó-képviselőit is meghívja lapunk szerkesztősége. A díjak elnyerése tehát nem a „jó szerencsétől“, sem pedig „jó-akaratu“ baráti viszonylatoktól, hanem kizárólag a pályázatra beküldött munkák minőségétől függ. A *díjkiosztás teljes pártatlanságát* egyébként a pályázat *titikos* volta is biztosítja.

A háromezer koronát díjpályázatunk csak az utóbbi napokban érte el és pedig a „Lumen“ G. m. b. H. dresdener gyár *felette érdekes fotoujdonságával*. Ez egy összerakható nappali előhívókészülék, mely 13×18 cm.-es lemezeknek bárhol való előhívását teszi lehetővé s ezzel — a sokszor kényelmetlen és egészségtelen, de mindig kellemetlen — sötétkamarát feleslegessé. Az eredeti és leleményes készülékhez — melynek bővebb ismertetésére még visszatérünk —, egy berakó-kazetta s egy zárt fixálótál is tartozik. *Összértékük 110.— korona.*

A *díjak* legnagyobb része szerkesztőségünkbe már be is érkezvén, azokat *bárki* — a hivatalos órák alatt d. e. 10—12 és d. u. 3—6 óráig — megtekintheti. Ha pedig együtt lesz valamennyi, akkor esetleg valamelyik fotoüzletben *közszemlére* is kitesszük majd.

ACTIEN-GESELLSCHAFT FÜR ANILIN-FABRIKATION
PHOTOGRAPHISCHE ABTEILUNG

BERLIN SO. 36.

Önkéntes vélemény-nyilvánítás:

Az Ön „Chromo-emulzió“-jának — kivált az „Isolár réteg“-gel kapcsolatban való — kiváló képességeiről csupán azt közölhetem, hogy még sohasem dolgoztam fel jobb anyagot. Egyetlenegy felvételem sem veszett még kárba, különösen a tullepozíció a hegységekben, — holott ez egyébként a legnagyobb tapasztalatok mellett is itt-ott még mindig elő szokott fordulni, — teljesen kizártnak mondható.

Wiesbaden, 07. II. 15. :: Otto Greiner.

26° W. = 13° Sch.

Tájképekhez— nagy fényellentétekkel, — valamint **mikrofotografiákhoz**=== **kitünő** ===

Uj!

Uj!

Uj!

„AGFA“-megvilágítási táblázat

nappali- és villanófényhez.

Védőtokban használati utasítással **Ára darabonként 1 korona.** Kapható a fotoüzletekben

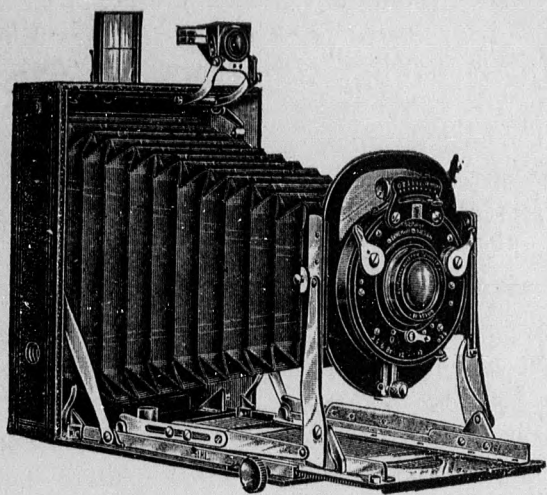
Kis térfogatu, könnyű, a kabátzsebbe kényelmesen befér.

Számítgatás felesleges!!

Csupán egy tolonak elállítása.

Ernemann Heag XV.

lapos kamara 9×12 lemez és síkfilmre

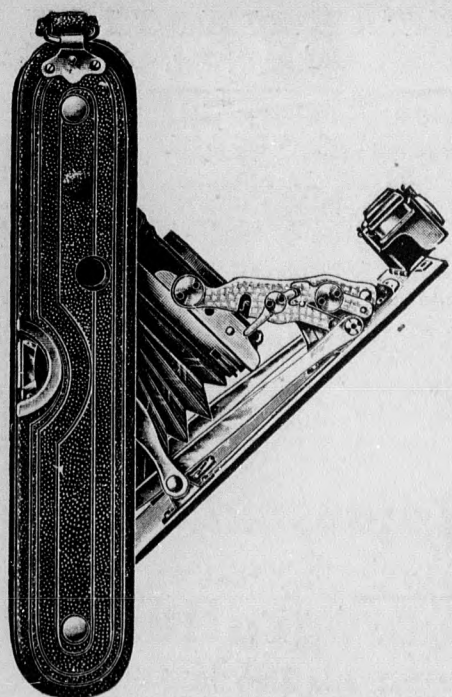
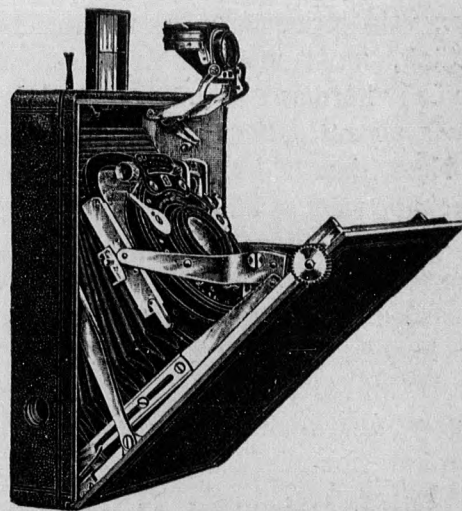
**egy ujjnyomásra kinyílik és
önműködően áll be a kamara.**

Az Ernemann Heag XV. a szezon legnagyobb jövőjü modellje. A hasonló modelleket messze felülmúlja, mivel a legkisebb méretek mellett a lehető legegyszerűbb, de mindamellett sokoldalú szerkezete és előkelő kivitelü külseje is hivatottá teszi erre. A „Heag XV.“-nek kettős kihuzata és kétszeresen mozgatható objektív-deszkája, valamint 2 önműködően felálló és ismét eltűnő keresője van. Legújabb szektor-zár $\frac{1}{3000}$ -ad másodpercig! Nincsenek előreugró részei, Csaknem teljesen fémből épült s ezért egyuttal tropuskamara is!

Heinr. Ernemann A. G. Dresden 179.

Gyári raktár Wien-ben.

Nagy árjegyzék — e lapra való hivatkozás esetén — ingyen.

≡ **Nyári sporthoz** ≡

az egyedül alkalmas kamara a

= **HÜTTIG „CUPIDÓ“-ja** =

lemez és csomagfilmre,

HÜTTIG „Llyoyd-Cupido“-ja

tekeresfilmekre s lemezekre.

☞ Egy ujjnyomás és a kamara felvételre kész! ☜

254. sz.
árjegyzék
díjtalan.

Hüttig A.-G., Dresden

Fiók: WIEN IX. Berggasse 4.

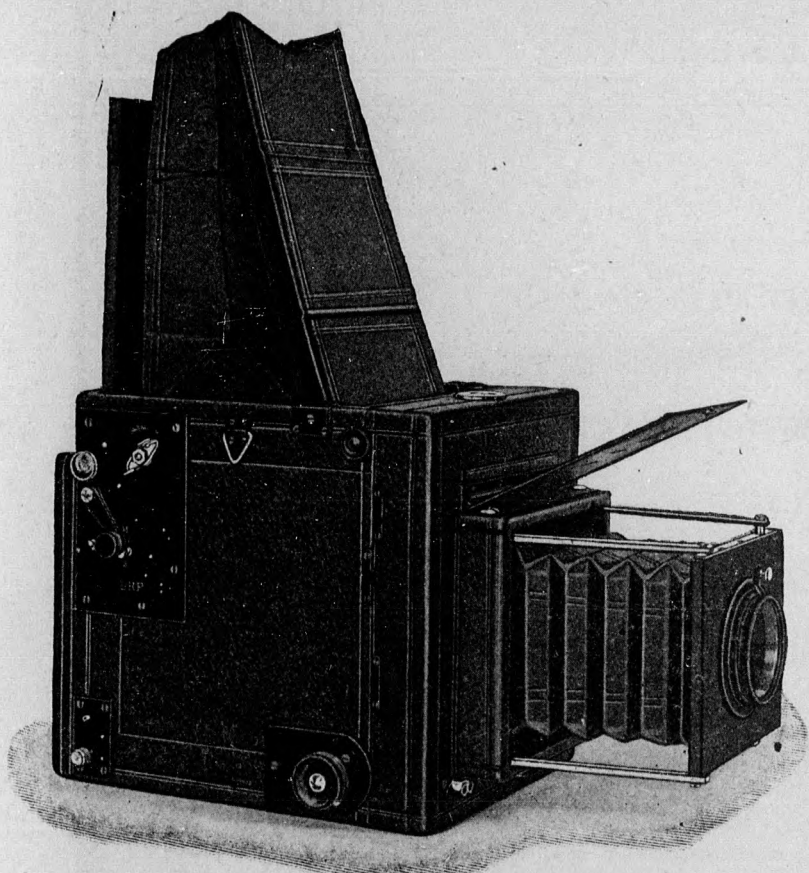

FOTOUJDONSÁGOK.

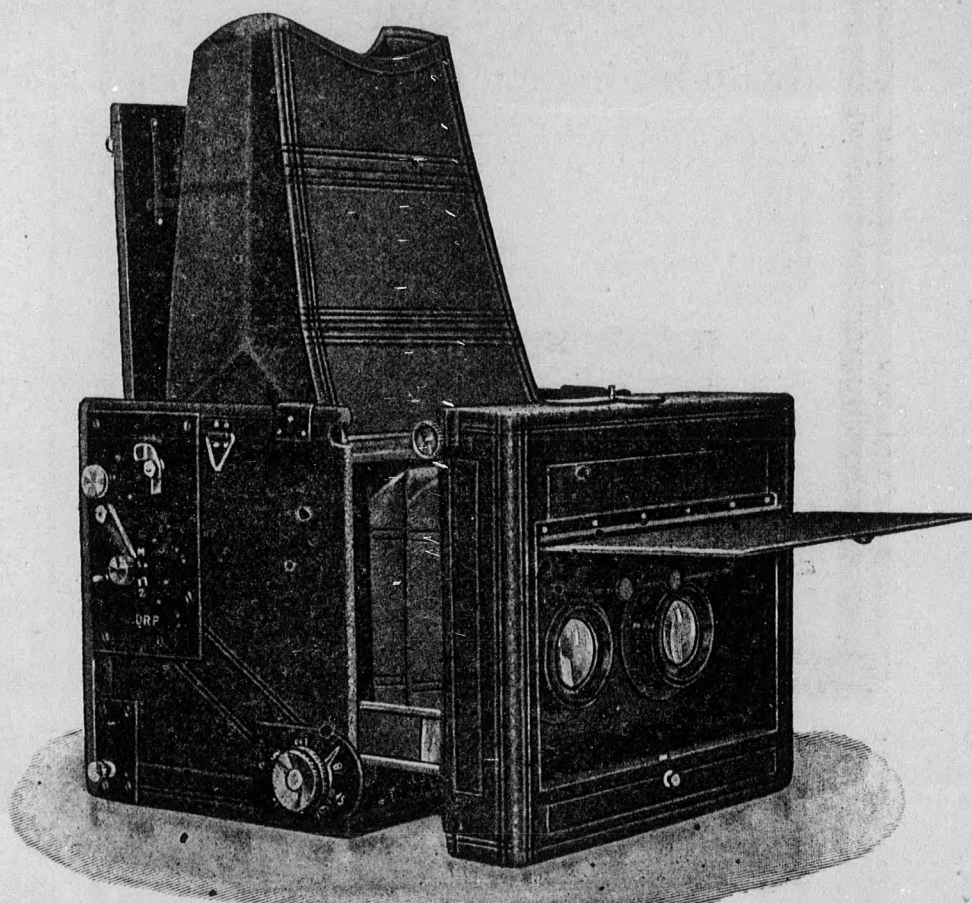

Az Ernemann-gyár ujdonságai.

A dresdener *Ernemann* kamaragyár r.-t. legújabb kiadott diszárjegyzékének figyelmes áttekintésénél igen sok, *figyelemreméltó* ujdonságra akadunk. Ezek közé tartozik elsősorban a 10×15 cm.-es méretű tükör-reflexkamara, amely tetszés szerinti használható, akár mint sztereo-kamara, akár — csupán az egyik objektív alkalmazásával, — mint panoráma-készülék. Ez a kamara a cég optikai osztálya gyártotta anasztigmat-típusok legfényerősebbikével, az F:5, 4 relatív nyílású objektívvel felszerelt, de bármely más, fényerős objektívvel is felszerelhető. Érdekes újítás e gépen, hogy a képbeállítócsavar és a zárat kioldó billentyű a készülék két ellentétes oldalán van, tehát a beállításnak és az exponálásnak szükséges elcsettintésnek munkája a két kéz között megoszolván, úgyszólván egyszerre, a beállítás közben is történhet.

1. ábra.

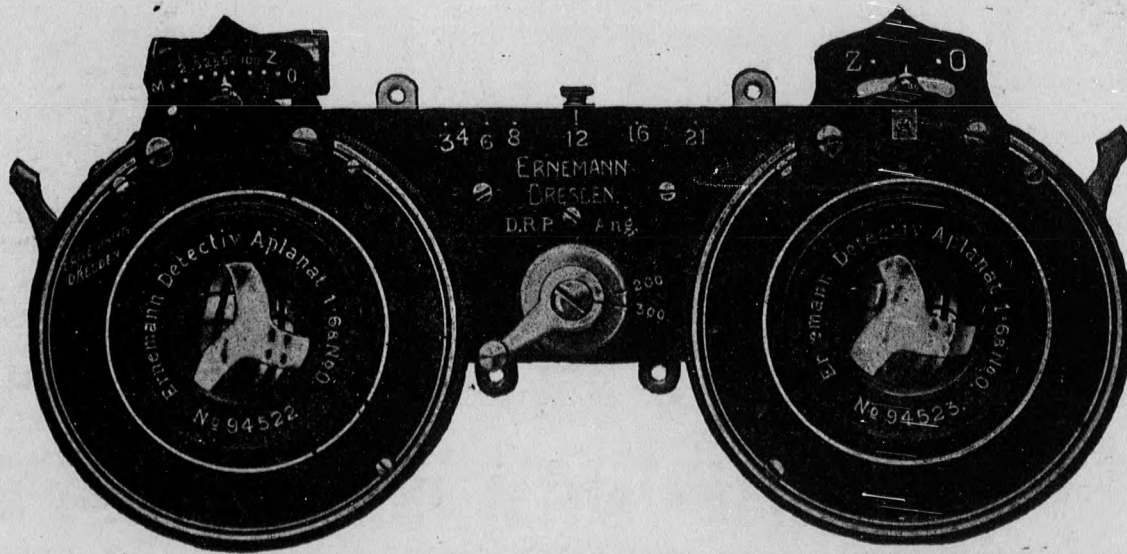

2. ábra.

Igy érhetjük el, hogy — nem vonván el bennünket, túlságosan a gép kezelése — a tükör felvetitette kép helyes beállítás *megfigyelésére* és a legjobb pillanatban való elcsettintésére annál több időnk marad. S ez a művészatőr és hírlapillusztrátoroknak feltétlenül előnyös.

Említést érdemel még a könnyen ráhelyezhető kamaratoldalék is, amely a már önmagában is hosszú kihuzat meghosszabbítására szolgál és amelynek használatánál a hosszú gyújtávu objektívek hátsó lencséje egymagában is alkalmazható. (1. 1. és 2. ábra.)

A kamarák egy új típusát képviseli az — önműködően végtelenre beállításu *Ernemann „Heag XV.“* ugrókamara, amely alkalmi és komoly munkáknál akár mint lapos kamara is alkalmazható és amelynek előrésze minden támasztó-

3. ábra.

„Rietzschel-Linear“
 „Rietzschel-Clack“
 „Rietzschel-Tip“

:: Rietzschel ::
 legujabb, 51. számú árjegyzéke
 :: megjelent ::
 kívánatra ingyen és bérmentve!

Képviselő Magyarorszá-
 Ausztria részére:
GEORG JAHN WIEN
 Sechsschimmelgasse 7.

SOKSZOROSAN KITÜNTETVE

WACHTL ÉS TÁRSA
 BUDAPEST, IV., ESKÜ-ÚT 6. SZ.
 ▲ (FŐHERCEG CLOTILD-PALOTA) ▲

AZ ÖSSZES FÉNYKÉPEZÉSI
 KAMARÁK, FOTOCIKKEK ÉS
 = KELLÉKEK RAKTÁRA =

AZ ÖSSZES LEMEZ- ÉS PA-
 PIR-GYÁRTMÁNYOK ÁLLAN-
 = DÓAN RAKTÁRON =

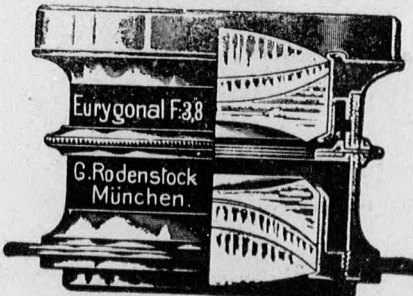
UJ! GAZDAGON ILLUSZTRÁLT ÁRJEGYZÉK UJ!
 „AZ AMATŐR“-RE VALÓ HIVATKOZÁS ESETÉN
 ➔ INGYEN ÉS BÉRMENTVE ➔

TELEFON 27—91.

SOKSZOROSAN KITÜNTETVE

OPTISCHE ANSTALT **C. RODENSTOCK** ♦ MÜNCHEN ♦ ISARTALSTR. 41

EURYGONAL F : 3,8

Kettős anasztigmát

IMAGONAL F : 6

Univerzális anasztigmát

PANTOGONAL F : 18

Széleslátású anasztigmát

HELIGONAL F : 5,2

Kettős anasztigmát

Aplanátok ✕ Arckép- és tele-objektívek ✕ Rézi kamarák

46. SZÁMU ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

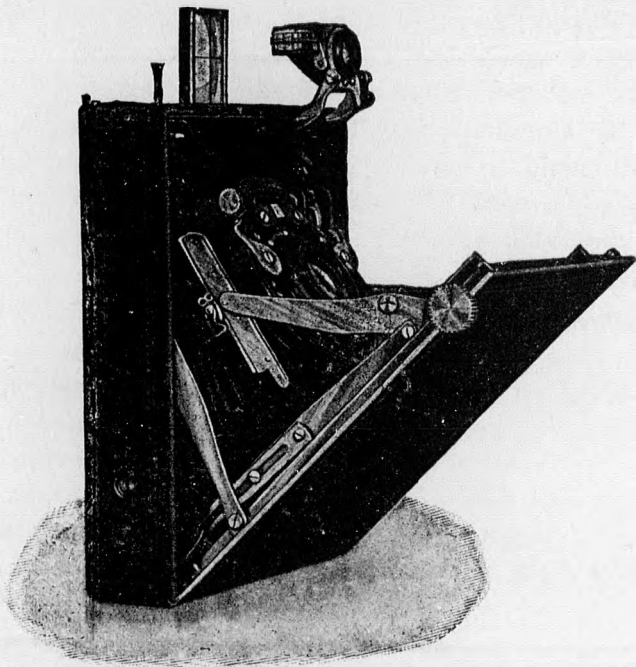
Vezérképviselő Magyar-
 ország-Ausztria részére: **Maximilian Weiss** WIEN III/2
 UNTERE DONAUSTR. 23.

ollószerkezet nélkül is szilárdan áll. Ezenkívül kettős kihuzattal és két, a gép felnyitásánál önműködően nyíló és ugyanígy csukódó keresővel felszerelt. Az objektív úgy magasságban, mint oldalt tetszés szerint eltolható. Meghatározott gyutávhoz e gépnek használatnál nem vagyunk kötve. (l. 4. ábrát.)

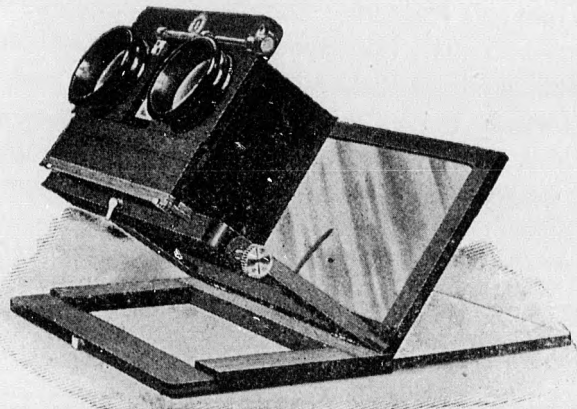
A műkedvelő sokoldalú tevékenységének megfelelő a másik új modellű a 13×18-as *Heag IX. többzárú kamara*, amely 75 cm.-ig terjedhető kihuzatával még a nagy teleobjektívek alkalmazását is lehetővé teszi és amellet a legrövidebb gyutávu tágszögű objektíveknek pl. a „*Hypergon*“-nak sikeres használhatását is megengedi.

Két zárral és pedig redőny és *Ernemann*-féle objektívzárral — felszerelt a *Heag XIV.* elnevezésű elegáns és szilárd készülék — amely lekerekített sarkaival és a kiálló alkatrészeknek teljesen híjján lévén, úgy sport, mint turista célokra egyaránt alkalmas.

A felsoroltakon kívül még más, érdekes újdonságokat is találunk az új árjegyzékben. Így pl. az *Auto-Sektor-zárat*, amely azzal lep meg bennünket, hogy az ismert kettősnyomáson és a lapdával való *kötött* időtartamu megvilágításon kívül még ily pillanatfelvételek is eszközölhetők és pedig $\frac{1}{100}$ — $\frac{1}{300}$ másodpercig különleges feszítőberendezésének alkalmazása révén. A kétféle zárműködést előidéző feszültségek nem befolyásolják egymást s így az egyikről a másikra való áttérés munka közben sem okoz zavart. Ezenkívül érdekes ennél a zárnál az, hogy a beállításnál az objektív a zár felhuzása nélkül is felnyitható. Ez új modellt, mint sztereo-zárat is forgalomba hozta a gyár. (l. 3. ábrát.)

4. ábra.

5. ábra.

Előnyös újdonsága a cégnek — a sztereoszkop-felvételek hívei részére — az univerzál-sztereo *nézőkészülék*, amelynél az *objektívlencsék is, meg a képtávolság is tetszés szerint szabályozható*. Ezek olyan előnyök, amelyek tudvalevőleg előfeltételét képezik, a természetes plasztikának és távlatnak, valamint a különböző képméretek megtekinthetésének. Mindennek tetejébe e készülék olcsóbb lévén az összes hozzá hasonló eddigiéknél, könnyebben szerezhető meg, bárki által is, mint az eddigi más gyártmányok. (l. 5. ábrát.)

És végül még egy újdonságot találunk és pedig a 10×15 cm.-es *Ernemann* klappkamarát, amelyet a cég a többi méretek mellett ujabban gyárt, annak tudatában, hogy ezzel sok amatőr régi óhajának tesz eleget.

E néhány — a sok közül kiragadott — újdonság közül még számos oly figyelemre méltó fotoipari csemegét talál elénk az *Ernemann*-gyár, hogy e legújabb nagy diszárjegyzéke nem hiányozhat egyetlen komoly amatőr szakkönyvtárából sem. És miért is hiányoznék, mikor „*Az Amatőr*“-re való hivatkozás esetén *ingyen és bérmentve* küldi meg a gyár.

„AZ AMATŐR“ bekötési táblája

(préselt bőrutánzatu angol vászon az új cimlaprajzzal)

az 1907. évi s régibb évfolyamokhoz 3 korona.

Bérmentve!

Bérmentve!

Megrendelhető „AZ AMATŐR“ kiadóhivatalában.

▲ FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK. ▲

Pigmentképek aluminiumon. Amerikában ujabban nagyon felkapták a tükörszerű alapra átvitt fotografiákat, amelyekhez még csak nem is olyan régen nekünk is volt szerencsénk. A „metallotypia“, „metallin“ stb. elnevezésű képek még élénk emlékezetünkben vannak, nemkülönben az a *balsiker* is, amely nálunk ezekkel a bizarr képekkel szinte elválaszthatatlanul együttjárt. Az említett képek nálunk már lekerültek a napirendről, főleg azért, mert a közönség nem igen kapkodta őket. Amerikában azonban annál szívesebben fogadták és így — minthogy a divat szeszélye épp oly forgandó, akárcsak a szerencse — el lehetünk rá készülve, hogy maholnap már nálunk is meg fogja kívánni a *művészi* fényképezésnek nem eléggé nevelt nagyközönségünk azt az exotikus valamit, amitől tegnap még idegenkedett.

Erre való tekintettel időszerűnek véljük, az „American Amateur Photographer“ nyomán ismertetni E. J. *Jarman* erre vonatkozó kitűnő közleményét, mint olyant, amely az eljárás egyszerű voltát a legjobban domborítja ki.* Szerző az aluminiumra átvitt pigment-képek hatását ugyan művészinak nevezi, amiben — *szerinte* — nagy része van az aluminium-bádoglap homályos ezüstszerű fényének, de — természetesen — a szakértelemnek és a jó izlésnek is, amely a téma helyes kiválasztásában nyilvánulhat meg leginkább. A homályosított aluminiumbádog előpreparációt igényel, amely szóda-oldatban való alapos tisztítást kö-

* Megjegyezzük egyuttal, hogy — tudomásunk szerint — két fju magyar „foto-feltaláló“ alig néhány hete jelentette be szabadalmaztatásra ez éppenséggel nem új, de — állítólag *saját* találmányú eljárását.

vetőleg 300 kcm. víz és 200 gr. cukorból álló oldattal való átöntésből áll. A pigmentpapir érzékenyítéséhez 1400 gr. víz, 40 gr. ketted-chromsavas kálium, 2 gr. szénsavas ammonium és 2 gr. salicylsavból összevegyített oldatot ajánl. Az eljárás egyébként mindenben megfelel a pigment-eljárásnak. A helyesen, tehát nem fordítva jövő képek elérésére egy fordított negatívra, vagy egy, a hátlapjával is másolható film- vagy papirnegatívra van szükség, mert a képek egyszerű átvitelével készülnek. A negatívot védőszegélylyel kell ellátni, részben, hogy a fejlesztés hibátlan eredményt adjon, részben, hogy — ami szintén fontos — a kép helyes beállítása biztosítható. A kész kép az átvitel előtt 500 kcm. víz és 30 gr. timsó oldatában cserzendő. A kelletténél hosszabban másolt nyomokat a fejlesztés után meleg, nagyon hígított szénsavas ammonium oldatában könnyen legyengíthetjük. A már átvitt, teljesen kész képeket a különböző külső behatások elleni megvédés céljából merőben átlátszó mázzal kell átvonni, olyannal, amely az aluminium fényét befolyásolatlanul hagyja, a képreteget pedig a portól és a levegő nedvességétől megóvjá. Erre a célra 150 kcm. amylac. tátaban feloldunk 12 gr. pyroxylynt (lőgyapot) és az oldatot a használat előtt át-szűrjük.

Pyramidol, egy új előhívó. A schweizi *Chemische Fabrik Brugg A.-G.*, fenti elnevezés alatt legutóbb új előhívót bocsátott forgalomba. Kiváló szakférfiak vegyelemzése szerint hydrochinonnak paramidophenollal való kondenzációja által állítják elő. A pyramidol tehát nem keveréke e két vegyiszernek, hanem állandó, egységes elem, melyre minden valószínűség szerint a következő képlet illik reá: $C_6H_4OH-NH-C_6H_4OH_2H_2SO_4$

József főherceg
Ő cs. és kir. Fen-
sége kamarai ud-
vari szállítója.

Legrégibb és leg-
nagyobb üzlet e
szakban
Alapítva: 1878.

Pejtsík Károly

FÉNYKÉPEZÉSI CIKKEK SZAKÜZLETE

Budapest, Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Városház-utca 1. (Standard palota.)

Ajánlja minden a fényképezési szakmába
vágó készülékeit és cikkeit jutányos árban.

IV., Városház-utca 3—5. szám alatt

▲▲ MŰTEREM KIZÁRÓLAG ▲▲

AMATŐR CÉLOKRA

Felvilágosítás és képes nagy árjegyzék kívánatra a
△△ legnagyobb készséggel. △△

Nettel

ideális kamarája minden komoly amatőrnek
és szakfényképésznek; kitűnő szerkezet.
Elegáns kivitel.

Szállítható az összes szokásos keretekben,
valamint 9×14 cm. és 10×15 cm.-esben is
mint tekercs és panoráma-kamara.

Érdekes árjegyzék ingyen és bérmentve!

Camerawerk Sontheim 83

am NECKAR.

Hatásában a pyramidol kevésbé különbözik a paramidophenoltól, azonban a pyramidol rendkívül jól hngolható előhívónak mondható. Így pl. lágy negativekhez a következő összeállításban ajánlható:

150 kcm. víz
20 gr. natriumsulfit (kristály)
1 „ pyramidophenol
10 „ szóda (kristály)

Erőteljes negativek elérésére:

200 kcm. víz
10 gr. natriumsulfit (kristály)
1 „ pyramidol
10 „ hamuzsir

Különösen fontos azonban, hogy a pyramidol-előhívóval bromkáli hozzáadása révén még jelentékeny (16—60-szoros) tullepozíció is könnyen korrigálható.

Papírmásolatok legyengítése. Igen gyakori eset, hogy — különböző körülmények következtében — túlmásoljuk képeinket és nem áll módunkban gyorsan új másolatokat készíteni, vagy pedig nagyobb értékű nagyításoknál az ilyenek készítése költséges és fáradságos volna. E célra tehát a „The Photographic News“ a következő négy eljárást ajánlja:

I. oldat (nem tartós!)

A. 250 kcm. rhodanammonium-oldat (1:50)
B. 250 „ vörösvérugsó-oldat (1:100)

A. és B. oldatok tartalék-oldattokként külön-külön hosszabb ideig is eltarthatók. Ha e fürdő túlerélyesen hatna, vizet teszünk hozzá, vagy kevesebbet veszünk a B. oldatból. A képek addig maradnak e fürdőben, míg a megkívánt legyengítés foka mutatkozik. Mosás fejezi be az eljárást.

II.

600 kcm. víz
1/2 gr. salétromsavas urán
150 gr. fixáló nátron

III.

600 kcm. víz
6 gr. kaliumjodid
125 gr. fixálónátron

A II. és III. számú oldatok sokkal lassabban és kevésbé erélyesen hatnak.

IV.

100 kcm. víz
1 gr. ammoniumpersulfat

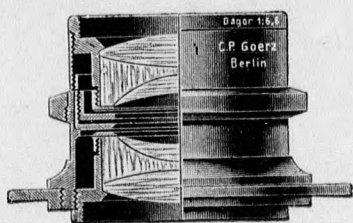
Ez oldatot kitünően használhatjuk oly esetekben, midőn valamely másolatban csakis, vagy leginkább mély árnyékokat kívánunk legyengíteni. H—dr.

„AZ AMATŐR” régi évfolyamai

kedvezményes áron:

1904. év I. évfolyam 6 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára . . . 6 korona
1905. év II. évfolyam 24 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára . . . 20 korona
1906. év III. évf. 24 füzet mérsékelt ára 10 korona
1907. év IV. évf. 24 füzet mérsékelt ára 12 korona

Goerz-Kettős-Anasztigmatok

„Dagor”

(III. sorozat) 1:6, 8

Megbízható univerzális objektív leggyorsabb pillanat, arckép, csoport, tájkép, épület, entériör- és reprodukció-felvételekhez.

„Celor”

(Ib sorozat) 1:4, 5 — 5, 5

A leggyorsabb pillanattfelvételekhez; jó pillanattfelvételek a legkedvezőtlenebb idő mellett is, háromszin eljárás (természetes színekben,) felvételekhez stb.

„Syntor”

(Ia sorozat) 1:6, 8

Mérsékelt árú, olcsó objektív, viszonylagos nagy és sokféle használati képességgel.

„Alethar”

(V. sorozat) 1:11

Különleges objektív háromszinnyomásu, felvételekhez és autotypiákhoz.

„Hypergon”

(X. sorozat) 1:22

Nagy játszögü (Weitwinkel) objektív. Látszöge körülbelül 35°.

Goerz=tele-objektívek kézi és kihuzatos kamarákhoz. Prizmák, küvetták, tárga-
üvegek, beállító lupák.

Goerz-Anschütz=klapp=kamara „Ango” elsőrangú gyártmány, idő, labda és pillanat-
felvételekre (egészen 1/1000 mm.-ig.) — Kívülről szabályozható, zárva felhuzható redőnyzár. —

Szállításfel tételekkel
viszontelárusítóknak
kivánatra szívesen
szolgálunk.

OPTISCHE ANSTALT **C. P. GOERZ** AKTIEN-GESELLSCHAFT
BERLIN - FRIEDENAU 19.
LONDON PARIS NEW-YORK CHICAGO

Árjegyzék e lap
hirdetésére való hivat-
kozás esetén ingyen
és bérmentve.

KÜLÖNFÉLÉK.

◆ **A Rietzschel-képeslevelezőlapok.** Az optikájáról és kamaráiról egyaránt jó hírű *A. Hch. Rietzschel G. m. b. H.* (München, Schillerstr. 28.) gyár — az ő gyártmányaival — világszerte ismert felvételekről egész képeslevelezőlap-sorozatot adott ki és küldött be lapunk szerkesztőségének. Egy kiváló amatőr 5 világrészen látott és tapasztalt érdekesebbnél-érdekesebb élményeit és jeleneteit rögzítette meg ügyesen Rietzschel „Taschen-Clack“-jával, mely Rietzschel — F:8 fényerejű — anasztigmáttal volt felszerelve. Már előre is jelezhetjük, hogy e felvételek nagyrésze diapozitív alakjában néhány hónap múlva világszerte is láthatók lesznek. — Ez utjukban Budapesten — „Az Amatőr“ új helyiségeiben rendezendő egyik vetítő-zsuron is láthatók lesznek. — Addig is azzal kedveskedik a Rietzschel-gyár „Az Amatőr“ olvasóinak, hogy kívánatra teljesen díjtalanul küld ez érdekes képeslapokból, ha lapunkra hivatkozás történik.

◆ **A Mattalbumin-papír újabb sikere.** A nemrégiben megnyitott darmstadti kiállítás („Hessische Landesausstellung zu Darmstadt“) ismét elismerést és dicséretet szerzett a Trapp és Münch G. m. b. H. friedbergi gyárnak. Miként a berlini „Architekten-Zeitung“-ban olvassuk, a cég „mattalbumin“ papírjain készült fényképek általános feltűnést keltettek. Ennek megállapítása után arra a végső következtetésre jut az idézett szaklap, hogy a művészi irányú fotográfiának hatalmas segítő-társa akadt ezekben a papírokból, mert míg a gummi-pigment stb. eljárások csak bonyolult eljárásokkal adnak művészi képeket, addig a mattalbumin-papír-eljárás meglepően egyszerű és mégis bámulatos hatású képeket ad. Reámutat továbbá arra az

ismert tényre, hogy e papírok szép, tompa feketeségeket, hófehér fényeket és gyönyörű feltónusokat adnak, úgy, hogy művészi, plasztikus alkotások készítésére csodálatosan alkalmas másolóanyagnak tekintendők. De kiemeli e lap a „mattalbumin“ papírok rendkívüli tartósságát is, melyet sokan kétségbe szeretnének vonni. Holott a mi — már pedig talán az elsők voltunk, a kik Magyarországon e papírral kísérleteztünk, — ugyancsak erről győződünk meg. Annak okairól, hogy mi és ki az oka a papír csekélyebb tartósságának legközelebb kockáztatjuk meg szerény véleményünk nyilvánítását.

◆ **A „Wünsche“ gyár fényképvásárlásai.** A kamaragyártás terén felette előnyösen ismert *Emil Wünsche Aktiengesellschaft (Reich bei Dresden)* gyár versenyre hívja fel azokat az amatőröket, kik bármely Wünsche-féle géppel dolgoznak. Együttal elismerését is kívánja kifejezni azokkal a jeles amatőrökkel szemben, a kik a Wünsche cég gyártotta géppel kiváló alkotnak. E végből elhatározta — és lapunk utján hazánkban is közhírré teszi, — hogy az ily módon készült jó negativeket készpénzdíjak ellenében megveszi. A díjpályázaton résztvehet minden amatőr és pedig: 1. tájkép, 2. életkép (genre), 3. szobában vagy a szabad ég alatt felvett arckép, 4. mindenféle különösen hatásos vagy eredeti pillanatsfelvételekkel. Egyetlen feltétel — a kamarán kívül — a felvételek művészi volta főleg az 1—3 csoportokban.

A Wünsche gyár továbbá mint művásárló is jelentkezik e pályázatának kapcsán. Ugyanis vásárolni kíván jó bromezüst nagyításokat, pigment és gumminyomatokat stb., melyeknek eredeti felvételei Wünsche-gyártmányú kamarákkal történtek. Ennélfogva felhívja az amatőröket,

C. REICHERT

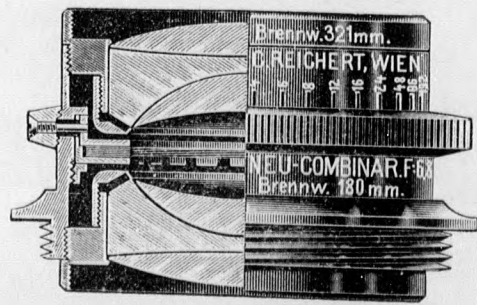
optikai és mechanikai intézete

Wien, VIII., Benno-Gasse 24-26.

Budapest, VIII., Üllői-út 12.

ajánlja az ő jóhírnevű, elsőrangú

fényképezési objektívjeit

	u. m.
„Uj Kombinar“	F : 6, 8 és F : 4, 8.
„Kombinar“	F : 6, 3.
„Solar“	F : 6, 8.
„Polar“	F : 4.

Kérjen árjegyzéket és ismertetést „Az Amatőr“-re való hivatkozással. Ingyen és bérmentve!

ZEISS
ARASZTIGMÁTOR
„TESSAR“

1:3.5 1:4.5

Arcképekhez Lumière színes felvételekhez

1:6.3
Pillanat- és tájfelvételekhez.

PALMOS-KAMARÁK

könnyű fémből fokális redőnyzárral kapható a fotoüzletekben, valamint

WIEN, IX/3 **CARL ZEISS** Berlin,
Ferstelgasse 1. — **JENA** — Frankfurt a M.
(Ecke Maximilianplatz) — St. Petersburg.

Tessék „P 32“ sz. ismertetést kérni. == !! Ingyen és bérmentve !!

Vereinigte Fabriken Photo-graphischer Papiere, Dresden.

A következőket gyártjuk és ajánljuk:

1. Ujdonság! Az „Albumat“-papir, mely 11 különböző fajtájú. (Az „Albumat“ elnevezés védve!)
2. A Schwerter-féle celloidin-papir (fényes, pensée rózsaszínű) a cég egyik régóta elismert, egyenletesen dolgozó, megbízható nagy elterjedtségű gyártmánya. Ugyanez fénytelenben is.
8. A „Christen Matt-papir“. A legelső és legjobb „Matt“-papiros. Kitűnően pótolja az aránytalanul drága és kényes platinpapirokat.
4. A „Schwerter Platino-Matt“ és szemcsés matt-papir.
5. A „Schwerter Aristo“-papir (fényes és matt pensée rózsaszín, fehér színben) egyike a legjobb kimásoló-papiroknak.
6. A „Schwerter gázfény-papir“. Uj fajta kitűnő előidéző papir. (L. a „Nachrichten“ című folyóiratunk 1. számában közölt cikket.

7. „Schwerter brómezüst-papir“ a JUNK-féle eljárás szerint, főleg kontakt nyomatokhoz és nagyításokhoz.

8. A „Schwerter negatív-papir“. Uj! Átlátzó strukturamentes, jól fődő papiros nagyított negatívek előállítására.

9. Schwerter levelezőlapok. (Celloidin, Platino-matt, aristo, brómezüst, gázfény-levelezőlapok.)

10. Schwerter levonható brómezüst-papir. Érdekes ujdonság!

11. Fényes felületű albumin és matt sópapirok. Elismert jó minőségben.

Az összes fajták kaphatók minden fotoüzletben. A cég lapunkra való hivatkozás esetén készséggel küld próbacsomagot is és árjegyzéket ingyen a kár közvetlenül, akár a bécsi vezérképviselő útján.

Vezérképviselő Magyarország és Ausztria részére:

Commandit-Gesellschaft Rudolf Wollner & Cie.

PHOTOGRAPHISCHE-INDUSTRIE.

WIEN, IX., SCHULZ-STRASSNITZKI-GASSE No. 12.

Amatőrök részére **izléses képkereteket készít** **LÉVAI M. Budapest, VI., Nagymező-u. 66.**

Feltétlen pontos és szolid kiszolgálás.

BUTOR MODERN és EGYSZERŰ izléses és olcsó kivitelben kapható a Modern lakberendezési vállalkozóknál Budapest, VI., Eötvös-u. 17. (Andrássy-út sarok).
Butoralbum 50 fill. ♦ Telefon 82—27. ♦ Kérjen ingyen költségvetést.

LIPP GYULA
ékszerész-, arany- és ezüstműves
Budapest, IV., Koronaherceg-u. 18.
▲ Menyasszonyi kelengye és ajándékok. ▲
Telefon: 76—52. Alapítotott 1849.

GROSSMANN ADOLF
MŰ-, CIM- ÉS CIMERFESTÉSZETI MŰTEREM

LEGSZEBB ÉS LEGIZLÉSESEBB KIVITELŰ ÜVEGTÁBLÁK FA-, BÁDOG- ÉS VÁSZONCÉGTÁBLÁK, ÉRCBETÉTEK, ÖNTÖTT TÁBLÁK, FALBETŰK STB. STB.

▲ BUDAPEST, VI. ▲
NAGYMEZŐ-UTCA 42. SZÁM.

Molnár B.

órás és ékszerész
Budapest, VII., Rákóczi-ut 32.

Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer raktárát. — — — Ékszer-átalakítások saját műhelyemben jutányosan készíttetnek. — Törött arany- és ezüsttárgyak megvétetnek vagy becseréltetnek. — — —

Képkeretek **SCHLOSSNIKEL FERENC** KÉPKERET ÉS KERETLÉC-GYÁR
Alapítotott 1889. BUDAPEST, X., Hölg-y-utca 29—31.
Telefon: 102—54.
Készít mindennemű aranyozó-árut, arany- és politurléceket és kereteket.

TOPORENDRE

MŰBUTOR ASZTALOS-M.

BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 30. SZÁM.

TELEFON: 89—43.

Elvállal mindennemű butort régi és új stílusban. Üzletberendezések, portálok terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzása és javítások jutányosan eszközöltetnek.

RÖNTGEN- ÉS RENDES ÖTÉTKAMRÁK, LAKÁSOKBAN KÜLÖNÁLLÓAN FELSZERELVE, ELŐHIVÓ-AZTALOK, MOSÓKÁDAK S B. ÜGYESEN ÉS
▲▲ OLCSÓN KÉSZÍTTETNEK. ▲▲

Amerikai rendszerű úri szabóság

Budapest, IV., Szervita-tér 3. szám. I. em.

Kifogástalan szabású, legjobb minőségű angol és belföldi divatszövetekből készült Saccó-öltönyt, Felöltőt vagy Raglant 25 forint és 30 forintért

csakis mérték és próba után adunk. Adhatjuk, mivel áruinkat készpénzben olcsóban vásároljuk.

Adhatjuk, mivel csakis készfizetés ellen szállítunk.

Adhatjuk, mivel nem hitelezünk, tehát veszteség nincs az árba kalkulálva.

Adhatjuk, mivel csakis szervezett, de elsőrendű munkásokkal dolgoztatunk.

Fényképezési cikkek szaküzlete.

POGÁTSY KÁLMÁN

Budapest, VII., Rákóczi-út 10. Sip-utca sarkán.

KÉZI KAMARÁK, műkedvelő-készülékek, legegyszerűbb szerkezettől a legmodernebb kivitelig.

KODAKOK: Zeiss-Minimum-Palmos, Goerz-Ango, Hüttig-féle Cupido, Wunsche-féle Victrix-kamarák nagy választékban.

LEMEZEK, PAPIRÓK, vegyszerek mindig friss állapotban, csinos kivitelű kartonok nagy választékban. „Az Amatőr” előfizetői és klubtagok árkedvezményben részesülnek. Sötét kamara használata díjtalan. Árjegyzékem ingyen és bérmentve.

hogyan az eredeti lemezről bármily papiroson készült próbamásolataikat *ármegjelöléssel* küldjék be.

Kikötött feltétel a sokszorosítás joga, azonban könyvekben, folyóiratokban, árjegyzékekben való közlés esetén — kivánságra — a szerző nevének megemlítése mellett.

A legalacsonyabb megváltási árak a következők:

9×12 cm. méretű képekért	M 6.—
13×18 " " " "	10.—
18×24 " " " "	15.—

Nagyobb méretű és kiválóan művészi képek árát a kölcsönös megegyezés fogja megállapítani.

A kik ily felvételek felett rendelkeznek, küldjék be kiválasztás végett *Emil Wünsche Aktiengesellschaft für photographische Industrie, Reick bei Dresden* címre.

▲ ADÁS-VÉTEL-CSERE* ▲

Csere. Csaknem új 9×12 cm.-es 4. sz. *Cartridge Kodakomat* adapterrel, 1 kettőskazettával, 1 fémállvánnyal 100 koronáért eladnám, vagy egy jó szerkezetű 6×9 cm.-es készülékbe becserelném. *Dósa Kálmán* építész, Jászberény. Megtekinthető: *Szöts Albert* mérnöknel, Budapest, VII., Elemér-utca 38. I. em. 11. sz. alatt.

Eladó. Egy teljesen új, nem használt *Goerz-féle* 135° látsszögű 00 számú 24×30-as „*Hypergon*” lencse felszerelve jutányos áron eladó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

*) Előfizetőknek ez a rovat is teljesen *díjtalanul* áll rendelkezésére.

◆ BEÉRKEZETT ÚJ KÖNYVEK, ÁRJEGYZÉKEK ÉS FOTOCIKKEL. ◆

A legújabb rovat.

Lapunk szerkesztőségéhez az utóbbi időben oly számos könyv, árjegyzék és *fotocikk* érkezik be *ismertetés* végett, hogy elhatároztuk az „*irodalom*” rovaton kívül „*Az Amatőr kísérleti laboratoriuma*” cím alatt *új rovatnak* lapunkban való megnyitását. Az új rovat — melyet lapunk legközelebbi számától kezdve főszerkesztőnk és egyik vegyész-munkatársunk közösen fognak vezetni, — azoknak a kísérleteknek eredményeiről számoland be tisztelt olvasóinknak, melyeket a külföldi fotográfiai beküldötté *fotocikk* (lemezek, papírok, vegyszerek stb.) megvizsgálása és *kísérletének* eredményezend. Előre is jelezzük azonban, hogy e rovat teljesen *független* véleményünk nyilvánítására szolgál és ebbe más mint kísérleteink és észleleteink alapján leszűrt *pártatlan szakvéleményünk*, helyet nem talál. Ez tehát nem a *fotocégek* reklámjaul szolgál, hanem a mi hű olvasóközönségünk *helyes* tájékoztatását célozza.

Éppen ezért szívesen fogadjuk *minden* olvasónk közreműködését is és kézségesen adunk helyet saját tapasztalataik közlésére, valamint netáni panaszait is megvizsgálván, ugyancsak e rovatban válaszolunk rájuk. Reméljük, hogy ezzel a legújabb rovatunkkal nemcsak lapunk tartalmát sikerülend gazdagítanunk, hanem egyúttal újabb szolgálatot teszünk a mi hű olvasóközönségünknek is.

Terjesszük „Az Amatőr”-t

ÚJ! DIAMANT ÚJ! VAN BOSCH-MATT!

Vörös gyorsan másoló legnagyobb brillánca.
Cink és gyorsan szinez lágú negativeknél.
Diamant van Bosch-Matt I. egyszerű vastagság. Nincsenek bronz árnyékok.
Diamant van Bosch-Matt III. kétszeres vastagság. Nincsenek fekete foltok.
Diamant van Bosch-grobkorn (durva szemcsészetű) chamois szinek és fehér.
Diamant van Bosch-Feinkorn (finom szemcsészetű) chamois és fehér.
Diamant van Bosch-Negro, egyedül a platin-fürdőben aranyfürdő nélkül szinezhető.

Minták mindenkor ingyen és bérmentve!
Ügyeljünk a védjegyre és a gyártás helységnevére.

Fabrik photogr. Papiere

E. van BOSCH

G. m. b. H.

STRASSBURG Els.

Sürgöncim: BOSCHMATT.

Gyári raktár és vezérképviselő Magyarországon Ausztria és a Balkán államok részére

Commandit Gesellschaft Rudolf Wollner & Cie.

WIEN IX/I. Schulz-Strassnitzkigasse 12. Telephon 15872.

Wanaus József

FÉNYKÉPEZŐ - KÉSZÜLÉKEK
ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-UTCA 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb kézi kamrákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek. Celloidin, aristo, bromézüst papírok. — Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Mindennemű fényképezési munkát elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére.
.. Új nagy árjegyzék ingyen és bérmentve. ..

▲ SZERKESZTŐI ÜZENETEK. ▲

Kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy lakásváltozásokat mindenkor idejekorán bejelenteni sziveskedjenek.

Meg nem érkezett lappéldányokra vonatkozó felszólamlásokat csupán négy héten belül ismer el a kiadóhivatal.

B-y Zs. vegyész, Budapest. 1. *Háromezer* (3000.-) koronás nagy díjpályázatunkon minden pályázó csakis egy díjat nyerhet. 2. A küldött vegyiszeret hálással köszönjük, továbbítjuk. Együttal azonban nem mulaszthatjuk el annak kijelentését, hogy Ön a fotóvilág — legfigyelmesebb embere.

Sz. J. káplán, **Tápió-Györgye.** Elismerjük pompásan sikerült felvételeinek vételét. A legjobb 5 darabot ki is fogjuk adni. A többi kivánsága szerint visszaküldjük. A nagy haladását — kivétel és ad-jusztálás tekintetében is — megállapítjuk és őszintén üdvözöljük érte.

F. F. hivatalnok, **Putnok.** A két alkonyati képet megkaptuk. Nézetünk szerint mindkettőnek lemeze *egy kevéssé* megerősítendő volna. Azonkívül nem ártana megnagyítani sem. Ily kis (9×12 cm.) méretű képek klisé-reprodukcijához kizárólag *sima* papíron készült másolatok alkalmasak. Ugy ezeket, mint 3 régebbi képét visszazármaztatjuk és kérünk újabb *sima* másolatokat belőlük. Akkor egyike-másikának közlésére is reá fog kerülni a sor.

A. Á. dr. ügyvéd, **Sátoraljauhely.** A mély gondolkodóra és gyakorolt stílistára való szép esztetikai cikkét és a képeket is őszintén köszönettel vettük. Speciális dologról lévén azonban szó, közlésük a már előzetesen megállapítottak megjelenése után válik közölhetővé. Így meg kellett előznie a Petrik „Budapesti számá”-nak is. Addig is szíves elnéző türelmét kérjük és a viszontlátásig ez uton is üdvözöljük.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: KOHLMAN ARTÚR dr.
Helyettes-szerkesztő: FALK RICHÁRD gyógyszerész.
Főmunkatárs: SZTANKOVCSKY JÓZSEF, Erdőszentgyörgy.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Baross-tér 15.
Bercsényi-nyomda r.-t. Budapest, VIII., Reviczky-tér 5.

Gust. Schaeuffelen^{usche} Papierfabrik
Photographische Abteilung. Heilbronn 31^a
(Württemberg.)
A legjobb

G Á Z F É N Y -
papiros
AMATŐRÖK
részére!

*
7 fajta
PALA
EXTRA
KEMENY

erőtlen „flau”, „vékony negativekhez.

Nincs többé sötétkamra
Nem kell vörös ténny

PALA-kézikönyv
(60 oldal szöveg)

ingyen és bérmentve

Gyári raktár:

MAGYARORSZÁGBAN.

PEJTSIK KÁROLY

BUDAPEST

IV., Városház-utca 1.

FABRIK PHOTOGRAPHISCHER APPARATE

R. LECHNER (WILH. MÜLLER)

k. u. k. Hof-Manufaktur für Photographie

I. Graben 31. WIEN I. Graben 31.

Lechner zsebkamarája $6\frac{1}{9}$ $9\frac{1}{12}$ $12\frac{1}{16}$ $13\frac{1}{18}$ cm.

Lechner kézikamrája $9\frac{1}{12}$ cm.

Lechner tükörreflex-kamarája $6\frac{1}{9}$ $9\frac{1}{12}$ cm.

Lechner Werner-kamarája $9\frac{1}{12}$ — $30\frac{1}{40}$ cm.

Lechner Dávid-kamarája $13\frac{1}{18}$ $24\frac{1}{30}$ cm.

Lechner aluminium bot- és fémcső-állványa.

::: A legkiválóbb gyártmányok. :::

Kosel Munkája: „Die Technik des Kombinations und Dreifarben Gummidruckes.“ Ára füzve K. 5.—. Kötve K. 6.20 — Mint kiegészítő részt ajánljuk a műhöz: **Kosel-Album:** Egy sorozat reprodukció Kosel gumminyomatai után. Ára K. 6.—.

Különlegesség! Az összes szük-
ségleti cikkek

a gumminyomáshoz! :: Másolókeret a

gumminyomáshoz. :: Saját készítmény.

Kosel facettáló készülék K. 12.—. :: ::

Tessék e lapra hivatkozva árjegyzéket kérni. **Ingyen és bérmentve!**

